

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2016. gada 23. februārī*

Valsts pienākumu neizpilde — Direktīva 2006/123/EK — 14.–16. pants — LESD 49. pants — Brīvība veikt uzņēmējdarbību — LESD 56. pants — Pakalpojumu sniegšanas brīvība — Nodokļu priekšrocības sniedzēju kuponu, kurus darba devēji piešķir saviem darbiniekiem un kuri izmantojami mājokļu, izklaides un/vai ēdināšanas pakalpojumu saņemšanai, izdošanas nosacījumi — Ierobežojumi — Monopols

Lieta C-179/14

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši LESD 258. pantam, ko 2014. gada 10. aprīlī cēla

Eiropas Komisija, ko pārstāv *A. Tokár* un *E. Montaguti*, pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Ungāriju, ko pārstāv *M. Z. Fehér* un *G. Koós*, pārstāvji,

atbildētāja.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs *K. Lénartss* [*K. Lenaerts*], palātu priekšsēdētāji *R. Silva de Lapuerta* [*R. Silva de Lapuerta*], *M. Ilešičs* [*M. Ilešič*], *L. Bejs Larsens* [*L. Bay Larsen*], *D. Švābi* [*D. Šváby*], *F. Biltšens* [*F. Biltgen*] un *K. Likurģs* [*C. Lycourgos*], tiesneši *A. Ross* [*A. Rosas*], *E. Juhāss* [*E. Juhász*], *M. Safjans* [*M. Saffan*], *M. Bergere* [*M. Berger*], *A. Prehala* [*A. Prechal*] (referente) un *K. Jirimēe* [*K. Jürimäe*],

ģenerāladvokāts *Ī. Bots* [*Y. Bot*],

sekretāre *L. Hjūleta* [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2015. gada 12. maija tiesas sēdi,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2015. gada 17. septembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – ungāru.

Spriedums

- 1 Ar savu prasības pieteikumu Eiropas Komisija lūdz Tiesu:
 - konstatēt, ka, ieviešot un uzturot spēkā *Széchenyi* izklaižu karšu shēmu (turpmāk tekstā – “*SZÉP* karte”), kas ir paredzēta valdības 2011. gada 12. aprīļa Dekrētā Nr. 55/2011, ar ko regulē *Széchenyi* izklaižu karšu izdošanu un izmantošanu, kurā grozījumi izdarīti ar 2011. gada 21. novembra Likumu Nr. CLVI, ar ko groza atsevišķus nodokļu likumus un citos ar tiem saistītos tiesību aktus (turpmāk tekstā – “valdības Dekrēts Nr. 55/2011”), Ungārija ir pārkāpusi Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Direktīvu 2006/123/EK par pakalpojumiem iekšējā tirgū (OV L 376, 36. lpp.), ciktāl:
 - ar minētā valdības dekrēta 13. pantu, aplūkojot to kopsakarā ar 1993. gada Likuma Nr. XCVI par savstarpējās brīvprātīgās apdrošināšanas fondiem (turpmāk tekstā – “Savstarpējās apdrošināšanas likums”) 2. panta 2. punkta d) apakšpunktu, 1997. gada Likuma Nr. CXXXII par ārvalstīs reģistrētu uzņēmumu filiālēm un komercagentūrām (turpmāk tekstā – “Likums par filiālēm”) 2. panta b) punktu, kā arī 2006. gada Likuma Nr. IV par komercsabiedrībām (turpmāk tekstā – “Likums par komercsabiedrībām”) 1. pantu, 2. panta 1. un 2. punktu, 55. panta 1. un 3. punktu un 64. panta 1. punktu, filiālēm ir izslēgta iespēja izdot *SZÉP* karti un tādējādi ir pārkāpts šīs direktīvas 14. panta 3. punkts un 15. panta 2. punkta b) apakšpunkts;
 - ar minēto 13. pantu, aplūkojot to kopsakarā ar šīm pašām valsts tiesību normām, ar kuru, ievērojot šī 13. panta a)–c) punktā paredzētos nosacījumus, netiek atzīta tādu grupu darbība, kuru mātesuzņēmums nav saskaņā ar Ungārijas tiesību aktiem nodibināta sabiedrība un kuru dalībnieki nedarbojas Ungārijas tiesību aktos paredzētajās sabiedrību formās, ir pārkāpts minētās direktīvas 15. panta 1. punkts, 2. punkta b) apakšpunkts un 3. punkts;
 - ar valdības Dekrēta Nr. 55/2011 13. pantu, aplūkojot to kopsakarā ar šīm pašām valsts tiesību normām, ar kuru tiesības izdot *SZÉP* karti ir paredzētas tikai bankām un finanšu iestādēm, jo tikai šīs iestādes var izpildīt minētajā 13. pantā noteiktos nosacījumus, ir pārkāpts šīs direktīvas 15. panta 1. punkts, 2. punkta d) apakšpunkts un 3. punkts;
 - minētais 13. pants ir pretrunā Direktīvas 2006/123 16. pantam, jo tajā ir noteikts, ka *SZÉP* kartes izdošanai ir nepieciešams Ungārijā nodibināts uzņēmums;
 - pakārtoti, ciktāl šajā punktā iepriekš minētās Direktīvas 2006/123 normas neattiecas uz minētajām valsts tiesību normām, atzīt, ka *SZÉP* kartes shēma, ko regulē valdības Dekrēts Nr. 55/2011, ir pretrunā LESD 49. un 56. pantam;
 - konstatēt, ka *Erzsébet* kuponu shēma, ko regulē 2011. gada 21. novembra Likums Nr. CLVI un 2012. gada 6. jūlija Likums Nr. CIII par *Erzsébet* programmu (turpmāk tekstā – “*Erzsébet* likums”), ar kuru publisku struktūru interesēs ir radīts monopols aukstu maltīšu ēdināšanas kuponu izdošanas jomā un kura ir stājusies spēkā bez atbilstoša pārejas laika un pasākumiem, ir pretrunā LESD 49. un 56. pantam, ciktāl 2011. gada 21. novembra Likuma Nr. CLVI 1. panta 5. punktā un 477. pantā, kā arī *Erzsébet* likuma 2. panta 1. un 2. punktā, 6. un 7. pantā ir paredzēti nesamērīgi ierobežojumi.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

2 Direktīvas 2006/123 preambulas 2., 5., 18., 36., 37., 40., 64., 65. un 73. apsvērumā ir noteikts:

“(2) Konkurētspējīgs pakalpojumu tirgus ir svarīgs, lai veicinātu Eiropas Savienības ekonomikas izaugsmi un radītu darbavietas. Pašlaik daudzi šķēršļi iekšējā tirgū neļauj pakalpojumu sniedzējiem, īpaši mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), paplašināt darbību ārpus savu valstu robežām un pilnīgi izmantot visas iekšējā tirgus priekšrocības. Tādējādi pasaules līmenī Eiropas Savienības pakalpojumu sniedzēju konkurētspēja samazinās. Brīvs tirgus, kas liek dalībvalstīm atcelt ierobežojumus pārrobežu pakalpojumu sniegšanai, tai pašā laikā palielinot pārskatāmību un informāciju patērētājiem, sniegtu patērētājiem plašāku izvēli un labākus pakalpojumus par zemākām cenām.

[..]

(5) Tādēļ ir jālikvidē šķēršļi pakalpojumu sniedzēju brīvībai veikt uzņēmējdarbību dalībvalstīs un šķēršļi pakalpojumu brīvai aprītei starp dalībvalstīm, kā arī jāgarantē pakalpojumu saņēmējiem un pakalpojumu sniedzējiem tiesiskā drošība, kas vajadzīga šo divu Līgumā paredzēto pamatbrīvību īstenošanai praksē. Tā kā šķēršļi pakalpojumu iekšējā tirgū skar uzņēmējus, kas vēlas veikt uzņēmējdarbību citā dalībvalstī, kā arī tos uzņēmējus, kuri sniedz pakalpojumus citā dalībvalstī, neveikdami tajā uzņēmējdarbību, ir jāļauj pakalpojumu sniedzējiem izvērst savas pakalpojumu darbības iekšējā tirgū, vai nu sākot veikt uzņēmējdarbību dalībvalstī, vai arī izmantojot pakalpojumu brīvu aprīti. Pakalpojumu sniedzējiem būtu jāvar izvēlēties vienu no šīm brīvībām atkarībā no savas izaugsmes stratēģijas katrā dalībvalstī.

[..]

(18) No šīs direktīvas piemērošanas jomas būtu jāizslēdz finanšu pakalpojumi, jo uz šīm darbībām attiecas konkrēti Kopienas tiesību akti, kuru mērķis tāpat kā šai direktīvai ir reāla pakalpojumu iekšējā tirgus izveide. Tādējādi šai izslēgšanai būtu jāattiecas uz visiem finanšu pakalpojumiem, piemēram, banku pakalpojumiem, kredītiem, apdrošināšanu, tostarp pārapsedrošināšanu, darba devēja vai privātām pensijām, vērtspapīriem, ieguldījumu fondiem, maksājumiem un ieguldījumu konsultācijām, tostarp pakalpojumiem, kuri uzskaitīti I pielikumā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2006/48/EK (2006. gada 14. jūnijs) par kredītiestāžu darbības sākšanu un veikšanu [(OV L 177, 1. lpp.)].

[..]

(36) “Pakalpojumu sniedzēja” jēdzienam būtu jāaptver jebkura fiziska persona, kas ir kādas dalībvalsts valstspiederīgais, vai jebkura juridiska persona, kas ir iesaistīta pakalpojumu darbībā dalībvalstī, izmantojot vai nu brīvību veikt uzņēmējdarbību vai pakalpojumu brīvu aprīti. Tādējādi pakalpojumu sniedzēja jēdzienam nebūtu jāaprobežojas vienīgi ar pārrobežu pakalpojumu sniegšanu atbilstīgi pakalpojumu brīvai aprītei, bet būtu jāattiecas arī uz gadījumiem, kad uzņēmējs sāk veikt uzņēmējdarbību kādā dalībvalstī, lai tajā veiktu savas pakalpojumu darbības. [..]

(37) Vieta, kur pakalpojumu sniedzējs veic uzņēmējdarbību, būtu jānosaka saskaņā ar Tiesas judikatūru, saskaņā ar kuru uzņēmējdarbības veikšanas jēdziens ietver faktiski saimnieciskās darbības veikšanu ar pastāvīgu uzņēmuma starpniecību uz nenoteiktu laiku. [..] Uzņēmējdarbības

veikšana obligāti nenozīmē meitasuzņēmumu, filiāli vai aģentūru – tas var būt birojs, kuru vada pakalpojumu sniedzēja personāls vai persona, kas ir neatkarīga, bet pilnvarota pastāvīgi rīkoties uzņēmuma vārdā, kā tas būtu aģentūras gadījumā. [..]

[..]

(40) Jēdzienu “sevišķi svarīgi iemesli saistībā ar sabiedrības interesēm”, uz ko ir atsauces dažos šīs direktīvas noteikumos, pakāpeniski ir izstrādājusi Tiesa savā judikatūrā attiecībā uz [LESD 49. un 56. pantu], un tas var turpināt attīstīties. Šis jēdziens, kā tas atzīts Tiesas judikatūrā, aptver vismaz šādas jomas: [..] pakalpojumu saņēmēju aizsardzība; patērētāju aizsardzība [..]; kreditoru aizsardzība [..].

[..]

(64) Lai izveidotu reālu pakalpojumu iekšējo tirgu, ir jāatceļ jebkādi ierobežojumi brīvībai veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu brīvai aprītei, kas arvien vēl ir noteikti dažu dalībvalstu tiesību aktos un ir nesaderīgi ar [LESD 49. un 56. pantu]. Atceļamie ierobežojumi īpaši skar pakalpojumu iekšējo tirgu, un tie būtu sistemātiski jālikvidē iespējami drīz.

(65) Brīvība veikt uzņēmējdarbību jo īpaši balstās uz vienlīdzīgas attieksmes principu, kurš aizliedz ne vien jebkādu diskrimināciju valstspiederības dēļ, bet arī jebkādu netiešu diskrimināciju citu iemeslu dēļ, kas var radīt tādas pašas sekas. Tādējādi par nosacījumu piekļuvei kādai pakalpojumu darbībai vai tās veikšanai kādā dalībvalstī neatkarīgi no tā, vai tā ir pamatdarbība vai pakārtota darbība, nevarētu izvirzīt tādas kritērijus kā uzņēmējdarbības veikšanas vieta, uzturēšanās vieta, pastāvīgā dzīvesvieta vai pakalpojumu darbības veikšanas galvenā vieta. [..]

[..]

(73) Izskatāmās prasības ietver attiecīgo valstu noteikumus, saskaņā ar kuriem, pamatojoties uz iemesliem, kas nav saistīti ar profesionālo kvalifikāciju, dažām darbībām var piekļūt tikai konkrēti pakalpojumu sniedzēji. Šīs prasības ietver arī prasības pakalpojumu sniedzējam iegūt noteiktu juridisko formu, jo īpaši, būt juridiskai personai, individuālam uzņēmumam, bezpeļņas organizācijai vai uzņēmumam, kas pieder tikai fiziskām personām [..].”

3 Direktīvas 2006/123 1. pantā ar nosaukumu “Temats [Mērķis]” 1. punktā ir noteikts:

“Šajā direktīvā ir paredzēti vispārīgi noteikumi, lai atvieglinātu to, kā pakalpojumu sniedzēji īsteno brīvību veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu brīvu aprīti, vienlaikus saglabājot augstu pakalpojumu kvalitātes līmeni.”

4 Minētās direktīvas 2. pantā ar nosaukumu “Piemērošanas joma” ir paredzēts:

“1. Šo direktīvu piemēro pakalpojumiem, ko sniedz pakalpojumu sniedzēji, kuri veic uzņēmējdarbību kādā dalībvalstī.

2. Šo direktīvu nepiemēro šādām darbībām:

[..]

b) finanšu pakalpojumiem, piemēram, banku darbībai, aizdevumiem, apdrošināšanai un pārapirošināšanai, darba devēju vai privātām pensijām, vērtspapīriem, ieguldījumu fondiem, maksājumiem un ieguldījumu konsultācijām, tostarp pakalpojumiem, kas uzskaitīti Direktīvas 2006/48/EK I pielikumā;

[..].”

5 Šīs direktīvas 4. pantā ir noteikts:

“Šīs direktīvas nolūkos piemēro šādas definīcijas:

- 1) “pakalpojums” ir jebkāda pašnodarbināta saimnieciskā darbība, parasti par atlīdzību, kā minēts [LESD 57. pantā];
- 2) “pakalpojumu sniedzējs” ir jebkura fiziskā persona, kas ir kādas dalībvalsts valstspiederīgais, vai jebkura juridiskā persona, kā minēts [LESD 54. pantā] un kas veic uzņēmējdarbību kādā dalībvalstī, un kuras piedāvā vai sniedz pakalpojumus;

[..]

- 4) “uzņēmējdarbības veikšanas dalībvalsts” ir dalībvalsts, kuras teritorijā attiecīgo pakalpojumu sniedzējs veic uzņēmējdarbību;
- 5) “uzņēmējdarbības veikšana” ir faktiskā pašnodarbinātas darbības veikšana, kā minēts [LESD 49. pantā], kuru pakalpojumu sniedzējs veic uz nenoteiktu laiku, izmantojot stabilu infrastruktūru, no kuras faktiski tiek īstenota pakalpojumu sniegšanas darbība;

[..]

- 8) “sevišķi svarīgi iemesli saistībā ar sabiedrības interesēm” ir iemesli, kas par tādiem atzīti Tiesas judikatūrā, tostarp šādi iemesli: [..] patērētāju, pakalpojumu saņēmēju [..] aizsardzība [..]

[..]

- 10) “dalībvalsts, kurā sniedz pakalpojumu” ir dalībvalsts, kurā pakalpojumu sniedz tāds pakalpojumu sniedzējs, kas veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī;

[..].”

6 Direktīvas 2006/123 III. nodaļas nosaukums ir “Pakalpojumu sniedzēju brīvība veikt uzņēmējdarbību”. Tajā ir iekļauta 2. iedaļa ar nosaukumu “Neatļautas vai izvērtējamas prasības”, kurā ietilpst šīs direktīvas 14. un 15. pants.

7 Minētās direktīvas 14. pantā “Neatļautas prasības” ir noteikts:

“Dalībvalstis nedrīkst noteikt, ka piekļuve pakalpojumu darbībai vai tās veikšana attiecīgās dalībvalsts teritorijā ir atkarīga no kāda turpmāk norādītā faktora:

[..]

- 3) ierobežojumi pakalpojumu sniedzēja brīvībai izvēlēties starp galveno vai pakārtoto uzņēmumu, jo īpaši pakalpojumu sniedzēja pienākums izveidot savu galveno uzņēmumu attiecīgās dalībvalsts teritorijā, vai brīvības ierobežojumi izvēlēties starp uzņēmuma veidu – pārstāvniecību, filiāli vai meitasuzņēmumu;

[..].”

8 Šīs direktīvas 15. pantā “Novērtējamas prasības” tostarp ir paredzēts:

“1. Dalībvalstis pārbauda, vai saskaņā ar to tiesību sistēmu tiek piemērota kāda no 2. punktā minētajām prasībām, un nodrošina, ka visas šādas prasības atbilst 3. punktā paredzētajiem nosacījumiem. Dalībvalstis pielāgo savus normatīvos vai administratīvos aktus tā, lai tie atbilstu šiem nosacījumiem.

2. Dalībvalstis pārbauda, vai to tiesību sistēmā kā nosacījums, lai atļautu piekļuvi pakalpojumu darbībai vai tās veikšanu, ir paredzēta atbilstība jebkurai no šādām nediskriminējošām prasībām:

[..]

b) pakalpojumu sniedzēja pienākums izvēlēties konkrētu juridisku formu;

[..]

d) prasības, kas nav saistītas ar jautājumiem, uz ko attiecas Direktīva 2005/36/EK vai kas nav paredzētas citos Kopienas tiesību aktos, un kas konkrētiem pakalpojuma sniedzējiem paredz piekļuvi attiecīgajai pakalpojumu darbībai sakarā ar darbības īpašo veidu;

[..]

3. Dalībvalstis pārbauda, vai 2. punktā minētās prasības atbilst šādiem nosacījumiem:

a) nediskriminēšana: prasības nedrīkst ne tieši, ne netieši būt diskriminējošas saistībā ar valstspiederību vai uzņēmumu gadījumā – saistībā ar juridiskās adreses atrašanās vietu;

b) nepieciešamība: prasībām ir jābūt pamatotām ar sevišķi svarīgu iemeslu saistībā ar sabiedrības interesēm;

c) samērīgums: prasībām ir jābūt piemērotām, lai sasniegtu noteikto mērķi; tās nedrīkst būt augstākas, nekā ir nepieciešams šā mērķa sasniegšanai, un nedrīkst pastāvēt iespēja šīs prasības aizstāt ar citiem mazāk ierobežojošiem pasākumiem, ar kuriem sasniedz to pašu rezultātu.

[..]

6. No 2006. gada 28. decembra dalībvalstis neievieš nevienu tāda veida jaunu prasību, kas minēta 2. punktā, izņemot gadījumus, kad šī prasība atbilst 3. punktā minētajiem nosacījumiem.

[..]”

9 Direktīvas 2006/123 IV nodaļas nosaukums ir “Pakalpojumu brīva aprīte”. Tajā ir ietverta 1. iedaļa “Pakalpojumu sniegšanas brīvība un ar to saistītas atkāpes”, kurā ietilpst šīs direktīvas 16. pants; šajā pantā ar nosaukumu “Pakalpojumu sniegšanas brīvība” ir paredzēts:

“1. Dalībvalstis ievēro pakalpojumu sniedzēju tiesības sniegt pakalpojumus dalībvalstī, kas nav valsts, kurā tie veic uzņēmējdarbību.

Dalībvalsts, kurā sniedz pakalpojumu, tās teritorijā nodrošina brīvu piekļuvi pakalpojumu darbībai un brīvību veikt pakalpojumu darbību.

Dalībvalstis nenosaka, ka – lai attiecīgās dalībvalsts teritorijā piekļūtu pakalpojumu darbībai vai to veiktu – jāizpilda jebkādas prasības, kas neatbilst šādiem principiem:

- a) nediskriminēšana – prasība nedrīkst būt ne tieši, ne netieši diskriminējoša attiecībā uz valstspiederību vai – juridisko personu gadījumā – attiecībā uz dalībvalsti, kurā tās veic uzņēmējdarbību;
- b) nepieciešamība – prasībai jābūt pamatotai ar sabiedriskās kārtības, valsts drošības, veselības aizsardzības vai vides aizsardzības iemesliem;
- c) samērīgums – prasībai jābūt piemērotai, lai sasniegtu noteikto mērķi, un tā nedrīkst būt augstāka, nekā ir nepieciešams šā mērķa sasniegšanai.

2. Dalībvalstis nedrīkst ierobežot tāda pakalpojumu sniedzēja pakalpojumu sniegšanas brīvību, kas veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī, piemērojot jebkuru no šādām prasībām:

- a) pakalpojumu sniedzēja pienākums izveidot uzņēmumu to teritorijā;

[..]

3. Dalībvalstij, uz kuru pārceļas pakalpojumu sniedzējs, nav liegts saskaņā ar 1. punktu noteikt prasības attiecībā uz pakalpojumu darbību, ja tās ir pamatotas ar sabiedriskās kārtības, valsts drošības, veselības aizsardzības vai vides aizsardzības iemesliem. [..]

[..].”

Ungārijas tiesības

FPIN likums

- 10 Ar 1995. gada Likuma Nr. CXVII par fizisko personu ienākuma nodokli (turpmāk tekstā – “FPIN likums”) 71. pantu darba devējiem ir atļauts piešķirt saviem darbiniekiem priekšrocības natūrā ar labvēlīgiem nodokļu nosacījumiem.
- 11 redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 2011. gada 21. novembra Likumu Nr. CLVI, kurš saskaņā ar tā 477. pantu ir stājies spēkā 2012. gada 1. janvārī, FPIN likuma 71. panta 1. punktā ir noteikts:

“Par darba devēja sniegto labumu natūrā darbiniekam ir uzskatāms:

[..]

- b) [..]

bb) attiecībā uz ienākumiem, ko izmaksā *Erzsébet* kuponu veidā – daļa ienākumu, kas nepārsniedz 5000 [Ungārijas forintu (HUF) (aptuveni EUR 16)] [no 2013. gada 1. janvāra šī summa ir tikusi paaugstināta līdz HUF 8000 (aptuveni EUR 26)] mēnesī, ko piešķir atbilstoši katra tiesisko attiecību, kuras ir šīs priekšrocības pamats, mēneša sākumam (pat ar atpakaļejošu spēku tajā pašā taksācijas gadā);

- c) attiecībā uz [SZÉP karti],

- ca) atbalsts ne vairāk kā HUF 225 000 [(aptuveni EUR 720)] apmērā vienā taksācijas gadā, ja to piešķir vairāki izdevēji, pārskaitot uz kartes “mājokļa” apakškontu, ko var izmantot [valdības] Dekrētā [Nr. 55/2011] noteiktajiem mājokļa izmantošanas pakalpojumiem;
- cb) atbalsts ne vairāk kā HUF 150 000 [(aptuveni EUR 480)] apmērā vienā taksācijas gadā, ja to piešķir vairāki izdevēji, pārskaitot uz kartes “ēdināšanas” apakškontu, ko var izmantot [valdības] Dekrētā [Nr. 55/2011] noteiktajiem ēdināšanas pakalpojumiem, kurus sniedz siltu maltiņu ēdināšanas punktus (tostarp ēdināšana darba vietā);
- cc) atbalsta ne vairāk kā HUF 75 000 [(aptuveni EUR 240)] apmērā vienā taksācijas gadā, ja to piešķir vairāki izdevēji, pārskaitot uz kartes “izklaižu” apakškontu, ko var izmantot [valdības] Dekrētā [Nr. 55/2011] noteiktajiem pakalpojumiem un kas ir paredzēts izklaidēm, atpūtai un veselības profilaksei;

[..].”

- 12 Saskaņā ar FPIN likuma 3. panta 87. punktu, kurā grozījumi izdarīti ar 2011. gada 21. novembra Likuma Nr. CLVI 1. panta 5. punktu:

“Šajā likumā ir izmantoti šādi termini:

[..]

- 87) “*Erzsébet* kuponi”: elektroniskā vai papīra formā [*Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány* (Ungārijas valsts nodibinājums brīvā laika organizēšanai, turpmāk tekstā – “*FNHV*”)] izdoti kuponi, kas izmantojami, lai iegādātos tūlītēja patēriņa maltītes [..].”

Valdības Dekrēts Nr. 55/2011

- 13 Saskaņā ar valdības Dekrēta Nr. 55/2011 2. panta 2. punkta a) apakšpunktu *SZÉP* karte “tiek izmantota vienīgi darbinieka, kas saņem atbalstu, viņa ģimenes locekļu, darba devēja, kā arī pakalpojumu sniedzēja identifikācijai un nav izmantojama ne elektroniskās naudas glabāšanai, ne tiešu maksājumu operāciju veikšanai”.

- 14 Minētā dekrēta 13. pantā ir noteikts:

“[*SZÉP*] karti ir tiesīgs izdot ikviens pakalpojumu sniedzējs [Savstarpējās apdrošināšanas likuma] 2. panta 2. punkta d) apakšpunkta izpratnē – izņemot fiziskas personas un pakalpojumu sniedzējus, kuriem ir līgumsaistības ar minēto pakalpojumu sniedzēju, – kas ir izveidots uz nenoteiktu laiku vai noteiktu laiku vismaz uz pieciem gadiem, sākot no kartes izdošanas brīža, un kas kopā ar to pašu komercsabiedrību, kura ir atzīta par piederīgu sabiedrību grupai vai faktiski darbojas kā tāda [Likuma par komercsabiedrībām] izpratnē, vai kopā ar Savstarpējās apdrošināšanas likuma 2. panta 2. punkta a) apakšpunktā definēto savstarpējo apdrošinātāju, ar kuru pakalpojuma sniedzējam ir nodibinātas līgumattiecības vismaz kopš pieciem gadiem, izņemot noguldījumu un kapitālieguldījumu pārvaldību, atbilst visiem šiem nosacījumiem:

- a) tam ir klientiem atvērts birojs katrā Ungārijas pašvaldībā, kurā iedzīvotāju skaits ir lielāks par 35 000;
- b) savā pēdējā noslēgtajā finanšu gadā saistībā ar saviem maksājumu pakalpojumiem pats ir izdevis vismaz 100 000 maksājumu instrumentus, izņemot skaidru naudu;

- c) tam ir vismaz divu gadu pieredze tādu elektronisko karšu izdošanā, kas dod tiesības izmantot priekšrocības natūrā [FPIN] likuma 71. panta izpratnē, un saskaņā ar pēdējā noslēgtā finanšu gada datiem tas ir izdevis vairāk nekā 25 000 karšu.

[..]”

Savstarpējās apdrošināšanas likums

- 15 Savstarpējās apdrošināšanas likuma 2. panta 2. punkta a) un d) apakšpunktā ir ietvertas šādas definīcijas:

“a) “brīvprātīgas savstarpējās apdrošināšanas fonds (turpmāk tekstā – “savstarpējās apdrošināšanas fonds”): biedrība, ko ir izveidojušas fiziskas personas (turpmāk tekstā – “savstarpējās apdrošināšanas fonda dalībnieki”), pamatojoties uz patstāvīguma, savstarpējības, solidaritātes un brīvprātīgas dalības principiem, kura organizē un finansē maksājumus, kas papildina vai aizstāj sociālās apdrošināšanas maksājumus, kā arī maksājumus, kas veicina veselības aizsardzību (turpmāk tekstā – “maksājumi”). Savstarpējās apdrošināšanas fonds organizē, finansē un veic savus maksājumus, kuru pamatā ir tā dalībnieku regulārās iemaksas, pamatojoties uz individuālu kontu pārvaldīšanu. Šis likums regulē pārvaldības un atbildības noteikumus, kā arī ar savstarpējās apdrošināšanas fonda darbību saistītas pilnvaras;

[..]

d) “pakalpojumu sniedzējs”: ikviena fiziska, juridiska persona un komercsabiedrība bez juridiskas personas statusa, kas, pamatojoties uz līgumu, kurš ir noslēgts ar savstarpējās apdrošināšanas fondu, tā uzdevumā īsteno ar savstarpējo apdrošināšanu saistītas operācijas, padara tās pieejamas vai tās veicina, vai pati sniedz savus savstarpējās apdrošināšanas pakalpojumus, izņemot veselības apdrošināšanas pakalpojumus. Par pakalpojumu sniedzēju it īpaši ir uzskatāma ikviena persona, kas iepriekš definētā savstarpējās apdrošināšanas fonda labā veic depozitāra funkcijas vai ko šis fonds ir pilnvarojis veikt šīs līdzekļu izvietojšanas operācijas un/vai nodrošināt savas uzskaites un reģistru pārvaldīšanu, kā arī ikviena persona, kas ir atbildīga par savstarpējās apdrošināšanas fonda dalībnieku piesaistīšanu vai kas veic pakalpojumu organizēšanas darbības veselības apdrošināšanas pakalpojumu sniedzēju labā. Par pakalpojumu sniedzēju tāpat ir uzskatāma ikviena persona, kas veic ar savstarpējās apdrošināšanas fondu saistītus pakalpojumus, tādus kā iepriekš aprakstītie pakalpojumi, pamatojoties uz ar šajā punktā minēto pakalpojumu sniedzēju noslēgtu līgumu.”

Likums par komercsabiedrībām

- 16 Likuma par komercsabiedrībām 1. panta 1. punktā ir noteikts:

“Šis likums regulē Ungārijas teritorijā reģistrētu komercsabiedrību izveidošanu, organizāciju un darbību [..].”

- 17 Minētā likuma 2. pantā ir paredzēts:

“1. Komercsabiedrību var izveidot vienīgi šajā likumā paredzētajā formā.

2. Pilnsabiedrības (PS) un komandītsabiedrības (KS) nav juridiskas personas. Juridiskas personas statuss ir sabiedrībām ar ierobežotu atbildību (SIA) un akciju sabiedrībām (AS).”

18 Attiecībā uz atzītām sabiedrību grupām šī likuma 55. punktā ir noteikts:

“1. Saskaņā ar Grāmatvedības likuma noteikumiem komercsabiedrība, kurai ir jāiesniedz konsolidētie finanšu pārskati (dominējošā sabiedrība), un akciju sabiedrība vai sabiedrība ar ierobežotu atbildību, attiecībā uz kuru dominējošā sabiedrība īsteno izšķirošo ietekmi Grāmatvedības likuma izpratnē (kontrolētā sabiedrība), var nolemt darboties kā atzīta sabiedrību grupa, noslēdzot starp tām dominēšanas līgumu, lai sasniegtu savus kopīgos komerciālos mērķus.

[..]

3. Atzītas sabiedrību grupas reģistrācija Komercreģistrā un uzņēmumu reģistrā nerada atsevišķu tiesību subjektu, kas būtu nodalīts no komercsabiedrībām, kas ir grupas dalībnieces.”

19 Likuma par komercsabiedrībām 64. panta 1. punktā ir noteikts:

“60. panta noteikumi piemērojami pat tad, ja nav noslēgts dominēšanas līgums un grupa nav reģistrēta kā atzīta sabiedrību grupa, ar nosacījumu, ka ilgstošas, nepārtrauktas sadarbības rezultātā, kas vismaz trīs gadus pastāvējusi starp dominējošo sabiedrību un kontrolēto(-tajām) sabiedrību(-ām), vienā sabiedrību grupā ietilpstošas komercsabiedrības veic savas darbības atbilstoši vienai un tai pašai uzņēmējdarbības stratēģijai un to faktiskā rīcība nodrošina prognozējamu un līdzsvarotu grupas darbības rezultātā radīto priekšrocību un trūkumu sadalījumu.”

Likums par filiālēm

20 Likuma par filiālēm 2. panta b) punktā ir paredzēts:

“Šajā likumā ir izmantoti šādi termini:

[..]

b) “filiāle”: ikviena ārvalsts uzņēmuma darbības vienība bez juridiskās personas statusa, kura ir komerciāli patstāvīga un kura patstāvīgā sabiedrības formā ir reģistrēta valsts Komercreģistrā un uzņēmumu reģistrā kā ārvalsts uzņēmuma filiāle.”

Erzsébet likums

21 *Erzsébet* likuma 1. pantā ir paredzēts:

“*Erzsébet* programmas mērķis ir saskaņā ar spēkā esošo regulējumu ievērojami samazināt sociāli neaizsargātu personu – it īpaši bērnu – skaitu, kam nav iespējas ieturēt maltītes vairākas reizes dienā, atbilstoši viņu vecumam baudīt veselīgu uzturu, saglabāt veselības stāvokli, kas nepieciešams prasmju apguvei, un atpūsties, lai atjaunotu spēkus.”

22 Minētā likuma 2. pantā ir paredzēts:

“1. Šajā likumā ir izmantoti šādi termini:

a) “*Erzsébet* programma” ir ikviena valsts organizēta un īstenota sociālā programma un pakalpojums, ar ko īsteno 1. pantā paredzētos mērķus un kas nav saistīta ar peļņas gūšanu tirgū,

b) “*Erzsébet* kuponi” ir [FNHV] izdotie kuponi, kas izmantojami:

ba) tūlītēja patēriņa maltiņu un siltu maltiņu pakalpojumu iegādei ēdināšanas punktos,

- bb) noteiktu preču un pakalpojumu iegādei, kas tiek sniegti, ņemot vērā maksājamu nodokļu un nodevu samaksu vai arī atbrīvojumu no nodokļa,
- bc) preču un pakalpojumu iegādei, kas ir nepieciešami bērnu izglītībai un viņu aprūpei,
- bd) likumā noteikto preču un pakalpojumu iegādei sociālajām vajadzībām.

2. *Erzsébet* programmas ieviešanu nodrošina [FNHV].

[..]”

- 23 FNHV ir Ungārijā reģistrēts sabiedriskā labuma fonds. Tas var piešķirt tam paredzētos līdzekļus sociālo brīvdienu organizēšanai un ar to saistītu pakalpojumu sniegšanai, kā arī citu sociālo programmu organizēšanai.
- 24 *Erzsébet* likuma 6. panta 1. punktā ir paredzēts, ka “[FNHV], pildot ar *Erzsébet* programmu saistītos uzdevumus, var noslēgt līgumus ar civiltiesiskām organizācijām, komercsabiedrībām un ikvienu citu fizisku vai juridisku personu”.
- 25 Minētā likuma 7. pants attiecas uz tā stāšanos spēkā.

Pirmstiesas process un tiesvedība Tiesā

- 26 Uzskatot, ka līdz ar 2011. gadā notikušo jauna valsts tiesiskā regulējuma pieņemšanu attiecībā uz ēdināšanas kuponiem, izklaižu kuponiem un brīvdienu kuponiem Ungārija nav pildījusi savus pienākumus, kas paredzēti Direktīvas 2006/123 9. un 10. pantā, 14. panta 3. punktā, 15. panta 1. punktā, 2. punkta b) un d) apakšpunktā un 3. punktā un 16. pantā, kā arī LESD 49. un 56. pantā, Komisija 2012. gada 21. jūnijā nosūtīja šai dalībvalstij brīdinājuma vēstuli. Pēdējā minētā atbildēja ar 2012. gada 20. jūlija vēstuli, kurā tā apstrīd apgalvotos pārkāpumus.
- 27 2012. gada 22. novembrī Komisija izdeva argumentētu atzinumu, kurā tā joprojām pauda viedokli, ka ar minēto valsts regulējumu ir pārkāptas visas iepriekš minētās Savienības tiesību normas, tomēr izņemot minētās direktīvas 10. pantu, kuras pārkāpums vairs netika apgalvots. Tādēļ šī iestāde aicināja Ungāriju viena mēneša laikā no argumentētā atzinuma saņemšanas veikt pasākumus, kas ir nepieciešami, lai to izpildītu.
- 28 Komisija, kuru neapmierināja paskaidrojumi, kas ietverti atbildē, kuru šī dalībvalsts tai nosūtīja 2012. gada 27. decembrī, nolēma celt šo prasību.

Par lietas būtību

- 29 Savā prasībā Komisija izsaka dažādus iebildumus attiecībā uz nosacījumiem, kuriem Ungārijas regulējumā ir pakļauta noteiktu nodokļu priekšrocības sniedzēju instrumentu izdošana, kurus uzrādot darbinieki no pakalpojuma sniedzēja var saņemt zināmus mājokļa izmantošanas, izklaižu un/vai ēdināšanas pakalpojumus kā šo darbinieku darba devēja tiem sniegto labumu natūrā.
- 30 Šajā lietā minētie iebildumi attiecas konkrētāk uz tiesisko regulējumu, kas ir piemērojams diviem no šiem instrumentiem, tas ir, pirmkārt, *SZÉP* kartei un, otrkārt, *Erzsébet* kuponiem, un tas tiks secīgi aplūkots turpmāk.

Par iebildumiem saistībā ar SZĒP kartes izdošanu

- 31 Komisija it īpaši norāda, ka saskaņā ar FPIN likuma 71. panta 1. punktu ēdināšanas pakalpojumus, ko piedāvā restorāni un publiskās ēdināšanas iestādes, izņemot darba ēdnīcas, kā [darba devēja] sniegto labumu natūrā minētā likuma izpratnē varot kvalificēt tikai tad, ja tiek izmantota SZĒP karte.
- 32 Taču minētās kartes izdošanas nosacījumi, kas ir paredzēti valdības Dekrēta Nr. 55/2001 13. pantā, esot tādā mērā ierobežojoši, ka šo izdošanu var veikt tikai ļoti neliels uzņēmumu loks.
- 33 Savā prasībā Komisija norāda, galvenokārt, ka šī ierobežojošā rakstura dēļ ar minētajiem nosacījumiem daudzējādā ziņā tiekot pārkāpts Direktīvas 2006/123 14.–16. pants. Pakārtoti tā norāda, ka ar šiem pašiem nosacījumiem tiekot pārkāpts LESD 49. un 56. pants.

Par iebildumiem attiecībā uz Direktīvas 2006/123 pārkāpumu

- 34 Vispirms ir jānorāda, kā izriet no lietas dalībnieku sniegtajiem paskaidrojumiem, ka SZĒP karte ir nodokļu priekšrocības sniedzošs instruments, kuru uzrādot darbinieki no pakalpojumu sniedzēja, kas ir līgumiski saistīts ar minētā instrumenta izdevēju, kā šiem darbiniekiem to darba devēja sniegto labumu natūrā var iegūt īpašu pakalpojumu klāstu, tas ir, mājokļu izmantošanas pakalpojumus, noteiktus izklaižu pakalpojumus un ēdināšanas pakalpojumus, turklāt šie izdevēji minētajiem pakalpojumu sniedzējiem vēlāk sniedz atlīdzību atbilstoši nolīgumiem, kas izdevēju saista ar darba devēju.
- 35 Valdības Dekrēta Nr. 55/2011 2. panta 2. punkta a) apakšpunktā savukārt ir precizēts, ka SZĒP karte tiek izmantota vienīgi darbinieka, kā arī pakalpojumu sniedzēja identifikācijai un ka tā nav izmantojama ne elektroniskās naudas glabāšanai, ne tiešu maksājumu operāciju veikšanai.
- 36 Kā ģenerāladvokāts ir norādījis savu secinājumu 62.–65. punktā, šīs kartes izdošanas darbība nav uzskatāma par “finanšu pakalpojumu”, kas saskaņā ar Direktīvas 2006/123 2. panta 2. punkta b) apakšpunktu ir izslēgta no tās piemērošanas jomas, un Ungārijas valdība turklāt Tiesā to nav apstrīdējusi.

– Par pirmo iebildumu attiecībā uz Direktīvas 2006/123 14. panta 3. punkta un 15. panta 2. punkta b) apakšpunkta pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

- 37 Ar savu pirmo iebildumu, kā tas ir formulēts Komisijas prasības pieteikuma prasījumos, tā ir lūgusi Tiesu konstatēt, ka, izslēdzot filiāļu iespēju izdot SZĒP karti, ar valdības Dekrēta Nr. 55/2011 13. pantu, aplūkojot kopsakarā ar Savstarpējās apdrošināšanas likuma 2. panta 2. punkta d) apakšpunktu, Likuma par filiālēm 2. panta b) punktu, kā arī Likuma par komercsabiedrībām 1. pantu, 2. panta 1. un 2. punktu, 55. panta 1. un 3. punktu un 64. panta 1. punktu, tiek pārkāpts Direktīvas 2006/123 14. panta 3. punkts un 15. panta 2. punkta b) apakšpunkts.
- 38 Atbildot uz Tiesas jautājumu, Komisija tiesas sēdē tomēr ir norādījusi, ka tā atsauc šī iebilduma otro daļu attiecībā uz minētās direktīvas 15. panta 2. punkta b) apakšpunkta pārkāpumu.
- 39 Saistībā ar iebilduma daļu attiecībā uz šīs direktīvas 14. panta 3. punkta pārkāpumu Komisija ir norādījusi, ka no šī sprieduma 37. punktā minētajām valsts tiesību normām, aplūkojot tās kopumā, izrietot, ka ārvalstu sabiedrību filiāles nevar tikt kvalificētas kā “pakalpojumu sniedzēji” valdības Dekrēta Nr. 55/2011 13. panta izpratnē un ka tām tāpat nav atļauts izdot SZĒP kartes.

- 40 Ar šādu aizliegumu tiekot pārkāpts Direktīvas 2006/123 14. panta 3. punkts, ar kuru dalībvalstīm absolūtā veidā, neparedzot nekādu attaisnojuma sniegšanas iespēju, ir aizliegts noteikt piekļuvei pakalpojumu sniegšanas darbībai savā teritorijā prasību, ar kuru tiek ierobežota pakalpojumu sniedzēja brīvība izvēlēties galveno vai pakārtoto uzņēmumu, ieskaitot ierobežojumus brīvībai izvēlēties uzņēmuma veidu pārstāvēniecības, filiāles vai meitasuzņēmuma formā.
- 41 Savai aizstāvībai Ungārijas valdība būtībā norāda, ka, tā kā ārvalstu sabiedrību filiāļu izslēgšana varot nodrošināt, ka *SZÉP* kartes izdevējs ir pienācīgi integrējies Ungārijas ekonomikā un tādā rīcībā ir nepieciešamā pieredze un infrastruktūra, šādu pasākumu attaisnojot tā sasniedzamie mērķi, kas šajā gadījumā ir patērētāju, tas ir, darbinieku, kas izmanto *SZÉP* kartes, aizsardzība un kreditoru, tas ir, pakalpojumu sniedzēju, kas piekrīt šādu karšu izmantošanai, aizsardzība pret riskiem saistībā ar šī izdevēja maksātspēju.

Tiesas vērtējums

- 42 Vispirms ir jānorāda, ka lietas dalībniekiem nav strīda par to, ka saskaņā ar valdības Dekrēta Nr. 55/2011 13. pantu, skatot to kopsakarā ar citām šī sprieduma 37. punktā minētajām valsts tiesību normām, citās dalībvalstīs reģistrētu sabiedrību Ungārijas filiālēm nav atļauts darboties Ungārijā kā *SZÉP* karšu izdevējam.
- 43 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka ar Direktīvas 2006/123 14. pantu dalībvalstīm ir aizliegts noteikt, ka piekļuve pakalpojumu sniegšanas darbībai vai tās veikšana attiecīgās dalībvalsts teritorijā ir atkarīga no kādas no tās 1.–8. punktā norādītajām prasībām ievērošanas, tādējādi liekot dalībvalstīm prioritāri un sistemātiski atcelt šādas prasības (spriedums *Rina Services* u.c., C-593/13, EU:C:2015:399, 26. punkts).
- 44 Kā izriet no minētās direktīvas 14. panta 3. punkta, šādi aizliegto prasību vidū ir iekļautas tostarp tās, ar kurām ir ierobežota pakalpojumu sniedzēja brīvība izvēlēties galveno vai pakārtoto uzņēmumu un izvēlēties uzņēmuma veidu – pārstāvēniecību, filiāli vai meitasuzņēmumu. Taču, kā ir norādīts šī sprieduma 42. punktā, apstrīdētajā valsts tiesiskajā regulējumā rodas tieši šāda situācija.
- 45 Saistībā ar Ungārijas valdības norādītajiem attaisnojumiem Tiesa jau ir nospriedusi, ka gan no Direktīvas 2006/123 14. panta formulējuma, gan arī no tās vispārējās sistēmas izriet, ka [atkāpes] no šajā pantā norādītajām prasībām nevar tikt attaisnotas (spriedums *Rina Services* u.c., C-593/13, EU:C:2015:399, 28.–35. punkts).
- 46 Šajā ziņā Tiesa tostarp ir nospriedusi, ka šāda aizlieguma bez attaisnojuma iespējas mērķis ir nodrošināt, ka sistemātiski un ātri tiek atcelti atsevišķi brīvības veikt uzņēmējdarbību ierobežojumi, kurus Savienības likumdevējs un Tiesas judikatūrā uzskata par tādiem, kas būtiski ietekmē labu iekšējā tirgus darbību; tādējādi ar šādu aizliegumu tiek sasniegts LESD atbilstošs mērķis (spriedums *Rina Services* u.c., C-593/13, EU:C:2015:399, 39. punkts).
- 47 Tāpēc, pat ja ar LESD 52. panta 1. punktu dalībvalstīm ir ļauts kāda no tajā norādītajiem iemesliem dēļ attaisnot valsts pasākumus, kas ierobežo brīvību veikt uzņēmējdarbību, tas tomēr nenozīmē, ka Savienības likumdevējs, pieņemot tādu sekundāro tiesību aktu kā Direktīvu 2006/123, kas konkretizē Līgumā aizsargātu pamatbrīvību, nevar ierobežot atsevišķas atkāpes, vēl jo vairāk, ja, kā šajā lietā, attiecīgā atvasināto tiesību norma tikai pārņem Tiesas pastāvīgo judikatūru, atbilstoši kurai tāda prasība, kāda tiek aplūkota pamatlietā, ir nesaderīga ar pamatbrīvībām, uz kurām var atsaukties tirgus dalībnieki (šajā ziņā skat. spriedumu *Rina Services* u.c., C-593/13, EU:C:2015:399, 40. punkts).
- 48 Šajos apstākļos pirmā iebilduma daļa attiecībā uz minētās direktīvas 14. panta 3. punkta pārkāpumu ir jāapmierina.

– Par otro iebildumu attiecībā uz Direktīvas 2006/123 15. panta 1. punkta, 2. punkta b) apakšpunkta un 3. punkta pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

- 49 Ar savu otro iebildumu Komisija lūdz Tiesu konstatēt, ka ar valdības Dekrēta Nr. 55/2011 13. pantu, skatot to kopsakarā ar citām šī sprieduma 37. punktā minētajām valsts tiesību normām, tiek pārkāpts Direktīvas 2006/123 15. panta 1. punkts, 2. punkta b) apakšpunkts un 3. punkts, jo, ievērojot minētā 13. panta a)–c) punktā paredzētos nosacījumus, ar to netiek atzīta tādu grupu darbība, kuru mātesuzņēmums nav saskaņā ar Ungārijas tiesību aktiem nodibināta sabiedrība un kuru dalībnieki nedarbojas šajos tiesību aktos paredzētajās sabiedrību formās.
- 50 Šajā ziņā Komisija atgādina, ka valdības Dekrēta Nr. 55/2011 13. pantā ir paredzēts, ka pakalpojumu sniedzējam, lai tas varētu izdot *SZÉP* karti, ir jāatbilst šī 13. panta a)–c) punktā paredzētajiem nosacījumiem, attiecīgajā gadījumā – kā sabiedrību grupai, kura ir atzīta ar Likumu par komercsabiedrībām vai faktiski darbojas kā tāda un kurai tas ir piederīgs.
- 51 Minētā iestāde uzskata, ka saskaņā ar šī likuma 55. panta 1. un 3. punktu un 64. pantu šādā sabiedrību grupā par dominējošo sabiedrību varot tikt uzskatīta vienīgi komercsabiedrība, turklāt saskaņā ar minētā likuma 1. panta 1. punktu un 2. panta 2. punktu šādai komercsabiedrībai esot jābūt juridiskai adresei Ungārijas teritorijā un tā varot tikt izveidota vienīgi šajā likumā paredzētajā formā. Turklāt minētā 55. panta 1. punktā esot paredzēts, ka sabiedrību grupu jomā kontrolētā sabiedrība varot būt tikai AS vai SIA, kura ir nodibināta atbilstoši Ungārijas tiesībām un kurai ir juridiskā adrese Ungārijā.
- 52 Ar šīm prasībām tiek pārkāpts Direktīvas 2006/123 15. panta 2. punkta b) apakšpunkts un 3. punkts, kuros ir paredzēts, ka uzņēmumam nevar uzlikt pienākumu tikt nodibinātam konkrētā juridiskā formā, ja vien šāds pienākums nav diskriminējošs un tas ir nepieciešams un samērīgs. Šādas prasības esot diskriminējošas, jo komercsabiedrības, kurām nav juridiskās adreses Ungārijā, tās acīmredzami nostādot neizdevīgā stāvoklī, un Ungārijas valdība turklāt neesot konkrēti pierādījusi šo prasību nepieciešamību un samērīgumu.
- 53 Savai aizstāvībai Ungārijas valdība norāda, ka ierobežojumi, kas ir saistīti ar piederību uzņēmumu grupai, ļaujot nodrošināt, ka izdevējs ir pienācīgi integrējies Ungārijas ekonomikā un tā rīcībā ir nepieciešamā infrastruktūra un pieredze tostarp elektronisku instrumentu, kas ir līdzīgi *SZÉP* kartēm, izdošanā un pārvaldīšanā, tā ka minētie ierobežojumi esot pamatoti ar šī sprieduma 41. punktā jau minētajiem patērētāju un kreditoru aizsardzības mērķiem.

Tiesas vērtējums

- 54 Ir jāatgādina, ka saskaņā ar Direktīvas 2006/123 15. panta 1. punktu dalībvalstīm ir jāpārbauda, vai to tiesību sistēmā ir paredzētas kādas no 2. punktā minētajām prasībām, un jānodrošina, lai visas šādas prasības būtu atbilstošas 3. punktā paredzētajiem nosacījumiem.
- 55 Minētās direktīvas 15. panta 2. punkta b) apakšpunktā ir minētas prasības, kas piekļuvi pakalpojumu sniegšanas darbībai vai tās veikšanu pakļauj pakalpojumu sniedzēja pienākumam būt izveidotam konkrētā juridiskā formā.
- 56 Šīs direktīvas 15. panta 3. punktā paredzētie kumulatīvie nosacījumi attiecas uz, pirmkārt, attiecīgo prasību nediskriminējošo raksturu, kuras nedrīkst būt ne tieši, ne netieši diskriminējošas saistībā ar valstspiederību, vai sabiedrību gadījumā – saistībā ar juridiskās adreses atrašanās vietu; otrkārt, to nepieciešamību, tas ir, prasībām ir jābūt attaisnotām ar primāriem vispārējo interešu apsvērumiem, un,

treškārt, to samērīgumu, jo minētajām prasībām ir jābūt piemērotām, lai sasniegtu noteikto mērķi, un tās nedrīkst pārsniegt to, kas ir nepieciešams šī mērķa sasniegšanai, turklāt nedrīkst pastāvēt iespēja šo mērķi sasniegt ar citiem mazāk ierobežojošiem pasākumiem.

- 57 Turklāt Direktīvas 2006/123 15. panta 6. punktā ir paredzēts, ka, sākot no 2006. gada 28. decembra, dalībvalstis vairs neievieš nevienu tāda veida jaunu prasību kā tās, kas ir minētas šī 15. panta 2. punktā, izņemot gadījumus, kad šīs prasības atbilst minētā panta 3. punktā norādītajiem nosacījumiem.
- 58 Šajā lietā Komisijas izteiktie iebildumi ir vērsti uz to, lai tiktu konstatēts, ka ar valsts tiesību normām, ko minētā iestāde identificē savā prasībā, tiek ieviestas tāda veida prasības kā tās, kuras ir norādītas minētās direktīvas 15. panta 2. punkta b) apakšpunktā, un ka, ja minētās prasības neatbilst šī 15. panta 3. punktā minētajiem nosacījumiem, ar šīm valsts tiesību normām tiek pārkāpts minētā panta 1.–3. punkts.
- 59 Tādējādi ir jāpārbauda, vai, kā to norāda Komisija, uz prasībām, kas izriet no minētajām valsts tiesību normām, attiecas šīs direktīvas 15. panta 2. punkta b) apakšpunkts.
- 60 Lai noteiktu šīs pēdējās minētās tiesību normas tvērumu, ir jāņem vērā ne tikai tās teksts, bet arī tās mērķis un vispārējais konteksts ar Direktīvu 2006/123 izveidotajā sistēmā (skat. pēc analogijas spriedumu *Fernarb*, C-57/12, EU:C:2013:517, 34. punkts).
- 61 Šīs direktīvas 15. panta 2. punkta b) apakšpunkts atbilstoši tā formulējumam attiecas uz gadījumiem, kad “pakalpojumu sniedzējam” ir “pienākums izvēlēties konkrētu juridisku formu”.
- 62 Šajā ziņā no minētās direktīvas preambulas 73. apsvēruma izriet, ka tas tā ir, piemēram, tad, ja ir pienākums būt juridiskai personai, izveidot individuālu uzņēmumu, izmantot bezpeļņas organizācijas formu vai uzņēmumu, kas pieder tikai fiziskām personām. Kā norāda gan šī uzskaitījuma neizsmēlošais raksturs, gan arī tā saturs, šīs direktīvas 15. panta 2. punkta b) apakšpunktā izmantotais jēdziens “konkrēta juridiska forma” ir interpretējams plaši.
- 63 Šāda plaša interpretācija turklāt atbilst Direktīvas 2006/123 mērķim, kurš, kā izriet no šīs direktīvas preambulas 2. un 5. apsvēruma, ir vērsts uz to, lai novērstu ierobežojumus pakalpojumu sniedzēju brīvībai veikt uzņēmējdarbību dalībvalstīs un pakalpojumu brīvai aprītei starp dalībvalstīm, lai sekmētu brīva un konkurētspējīga iekšējā tirgus izveidi (skat. tostarp spriedumu *Société fiduciaire nationale d'expertise comptable*, C-119/09, EU:C:2011:208, 26. punkts). Dalībvalsts regulējums, kurā pakalpojumu sniedzējam tiek prasīta atbilstība īpašai formai vai juridiskam statusam, ir pakalpojumu sniedzēju brīvības veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu brīvas aprītes būtisks ierobežojums (šajā ziņā skat. tostarp spriedumus Komisija/Itālija, C-439/99, EU:C:2002:14, 32. punkts, kā arī Komisija/Portugāle, C-171/02, EU:C:2004:270, 41. un 42. punkts).
- 64 Šajā lietā no valdības Dekrēta Nr. 55/2011 13. panta, aplūkojot kopsakarā ar citām šī sprieduma 37. punktā minētajām tiesību normām, it īpaši tām, kas ir iekļautas Likumā par komercsabiedrībām, izriet, ka *SZÉP* karšu izdevēja statuss gadījumā, ja minētajā 13. pantā paredzētos nosacījumus pakalpojumu sniedzējs vēlas izpildīt sabiedrību grupas ietvaros kopā ar citu sabiedrību, tostarp var tikt pakļauts nosacījumam, ka minētais izdevējs ietilpst sabiedrību grupā, kurā, pirmkārt, tam ir komercsabiedrības forma, konkrēti – vai nu AS, vai nu SIA forma atbilstoši Ungārijas tiesībām, un, otrkārt, ir tādas atbilstoši Ungārijas tiesībām izveidotas sabiedrības meitasuzņēmums, kura pati atbilst valdības Dekrēta Nr. 55/2011 13. panta a)–c) punktā paredzētajiem nosacījumiem.

- 65 Šādos gadījumos no pakalpojumu sniedzēja vienlaikus tiek prasīts, lai tas būtu juridiskā persona, lai tam šajā ziņā būtu komercsabiedrības forma, kura turklāt ir konkrēta veida forma, un lai tas būtu sabiedrības, kurai pašai ir komercsabiedrības forma, meitasuzņēmums. Šādu nosacījumu rezultātā minētajam izdevējam tiek noteikti vairāki ierobežojumi saistībā ar tā juridisko formu Direktīvas 2006/123 15. panta 2. punkta b) apakšpunkta izpratnē.
- 66 Saskaņā ar Direktīvas 2006/123 15. panta 3. punkta a) apakšpunktu šī panta 2. punktā minētās prasības nav nesaderīgas ar šīs direktīvas normām ar nosacījumu, kurš ir paredzēts līdz ar citiem nosacījumiem, ka tās nav ne tieši, ne netieši diskriminējošas atkarībā no – sabiedrību gadījumā – juridiskās adreses atrašanās vietas.
- 67 Šajā lietā šī sprieduma 65. punktā minētie ierobežojumi ir saistīti ar prasību, lai pakalpojumu sniedzējs, kā arī sabiedrību grupas, kurā attiecīgajā gadījumā tas ietilpst, dominējošā sabiedrība būtu izveidota atbilstoši Ungārijas tiesībām, kas saskaņā ar Likuma par komercsabiedrībām 1. panta 1. punktu, 2. pantu un 55. panta 1. punktu nozīmē, ka to juridiskajai adresei jāatrodas Ungārijā.
- 68 No tā izriet, ka Direktīvas 2006/123 15. panta 3. punkta a) apakšpunktā paredzētie nosacījumi nav izpildīti.
- 69 Lai gan šāds secinājums ir pietiekams, lai secinātu par minētajā 15. panta 3. punktā paredzēto nosacījumu neizpildi, jo minētie nosacījumi ir kumulatīvi, turklāt ir jānorāda, ka Ungārijas valdība, lai attaisnotu prasību attiecībā uz *SZÉP* karšu izdevēja un tās mātesuzņēmuma juridisko formu, vienkārši apgalvojot, ka esot ļoti būtiski, lai šis izdevējs un tā mātesuzņēmums būtu integrēti Ungārijas ekonomikā un lai minētajam izdevējam būtu nepieciešamā pieredze un infrastruktūra, nav norādījusi nevienu konkrētu apstākli vai argumentu, lai paskaidrotu, kādā veidā šādas prasības būtu nepieciešamas un samērīgas, lai nodrošinātu, ka *SZÉP* karšu izdevēji sniedz finanšu maksātspējas, profesionalitātes un pieejamības garantijas, kuras, šķiet, tiek prasītas, lai sasniegtu Ungārijas valdības norādītos šādu karšu lietotāju un kreditoru aizsardzības mērķus.
- 70 Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jāsecina, ka ar prasībām attiecībā uz *SZÉP* karšu izdevēja juridisko formu, kas izriet no valdības Dekrēta Nr. 55/2011 13. panta un kas ir identificētas šī sprieduma 65. punktā, ir pārkāpts Direktīvas 2006/123 15. panta 1. punkts, 2. punkta b) apakšpunkts un 3. punkts, no kā izriet, ka otrais iebildums ir jāapmierina.

– Par trešo iebildumu attiecībā uz Direktīvas 2006/123 15. panta 1. punkta, 2. punkta d) apakšpunkta un 3. punkta pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

- 71 Ar trešo iebildumu Komisija lūdz Tiesu konstatēt, ka ar valdības Dekrēta Nr. 55/2011 13. pantu, aplūkojot kopsakarā ar citām šī sprieduma 37. punktā minētajām valsts tiesību normām, iespēja izdot *SZÉP* karti ir paredzēta tikai bankām un finanšu iestādēm, jo tikai šīs iestādes var izpildīt šajā 13. pantā noteiktos nosacījumus, pārkāpjot šīs direktīvas 15. panta 1. punktu, 2. punkta d) apakšpunktu un 3. punktu.
- 72 Komisija uzskata, ka ar valdības Dekrēta Nr. 55/2011 13. panta a)–c) punktā paredzētajiem nosacījumiem, atbilstoši kuriem *SZÉP* kartes izdevējam, pirmkārt, ir jābūt klientiem atvērtam birojam katrā Ungārijas pašvaldībā, kurā iedzīvotāju skaits ir lielāks par 35 000, otrkārt, savā pēdējā noslēgtajā finanšu gadā saistībā ar saviem maksājumu pakalpojumiem pašam ir jābūt izdevušam vismaz 100 000 maksājumu instrumentus, izņemot skaidru naudu, un, treškārt, ir jābūt vismaz divu gadu pieredzei tādu elektronisko karšu izdošanā, kas dod tiesības izmantot [darba devēja] sniegto labumu natūrā

FPIN likuma izpratnē, un saskaņā ar pēdējā noslēgtā finanšu gada datiem ir jābūt izdevušam vismaz 25 000 karšu, – no katra *SZÉP* kartes izdevēja faktiski tiekot prasīts, lai tas veiktu pamatdarbību, kas atbilstu banku un finanšu iestāžu darbībai.

- 73 Šajā ziņā no Ungārijas Komercedarbības licenču biroja pārvaldītā reģistra izrietot, ka tikai trīs banku uzņēmumi, kuru juridiskā adrese ir Ungārijā, ir varējuši izpildīt minētos nosacījumus.
- 74 Komisija uzskata, ka prasība par banku un finanšu darbības kā pamatdarbības veikšanu neatbilstot Direktīvas 2006/123 15. panta 2. punkta d) apakšpunktā un 3. punktā paredzētajiem nosacījumiem, kuros ir noteikts, ka, ja ar valsts tiesību normām piekļuve kādai pakalpojumu darbībai šīs darbības īpaša rakstura dēļ ir paredzēta tikai īpašiem pakalpojumu sniedzējiem, šādam ierobežojumam ir jābūt nediskriminējošam, nepieciešamam un samērīgam.
- 75 Pirmkārt, valdības Dekrēta Nr. 55/2011 13. panta a)–c) punktā paredzētie nosacījumi radot netiešu diskrimināciju, jo tos varot ievērot tikai uzņēmumi, kas jau iepriekš ir izveidoti Ungārijas teritorijā, un tādējādi tie liedzot jauniem uzņēmumiem iekļūt šajā teritorijā, kā to apstiprinot šī sprieduma 73. punktā minētais konstatējums.
- 76 Otrkārt, šie nosacījumi neesot nedz nepieciešami, nedz samērīgi.
- 77 Pirmkārt, Ungārijas valdība neesot norādījusi uz konkrētām problēmām, kas būtu radušās saskaņā ar iepriekš spēkā esošo tiesisko regulējumu, ar kuru daudz lielākam uzņēmumu lokam bija atļauts izdot [darba devēja] sniegtā labuma natūrā saņemšanai izmantojamus instrumentus. Otrkārt, citās dalībvalstīs pastāvošās situācijas pārbaude parādot, ka tās neparedz ar Ungārijā ieviestajām prasībām salīdzināmas prasības. Treškārt, patērētāju un kreditoru aizsardzības mērķus, uz ko norāda Ungārijas valdība, varot sasniegt ar mazāk ierobežojošiem pasākumiem, tādiem kā, piemēram, izdevēju uzraudzības sistēmas izveidošana vai bankas garantijas mehānisms, kā arī telefonisko pakalpojumu dienesta vai komercpārstāvju izmantošana. Ceturtkārt, pat kredītiestādes, kurām tāpat tiek pielīdzināti *SZÉP* karšu uzdevēji, Ungārijā neesot pakļautas tiesiskiem nosacījumiem, kas būtu analogiski tiem, kuri ir paredzēti valdības Dekrēta Nr. 55/2011 13. panta a)–c) punktā.
- 78 Savai aizstāvībai Ungārijas valdība norāda divus primārus vispārējo interešu apsvērumus, kuri, kā tā uzskata, ir piemēroti, lai attaisnotu minētā 13. panta a)–c) punktā norādītās prasības, tas ir, patērētāju – *SZÉP* karšu lietotāju – un kreditoru, kas piekrist šo karšu izmantošanai, aizsardzība pret riskiem, kas ir saistīti ar kartes izdevēja maksātspēju un tā nespēju efektīvi sniegt savus pakalpojumus.
- 79 Šajā ziņā minētā valdība norāda, ka tās aizstāvības raksta iesniegšanas datumā esot bijis jau izdots gandrīz viens miljons *SZÉP* karšu un starp uzņēmumiem – izdevējiem un pakalpojumu sniedzējiem esot bijuši noslēgti kādi 55 000 līgumi; turklāt pieejamie dati par 2013. gadu parādot, ka šajā gadā vairāk nekā 20 miljonu darījumu, kas ir tikuši veikti ar šo karšu starpniecību, rezultātā apgrozījums ir bijis aptuveni EUR 227 miljoni.
- 80 Ņemot vērā *SZÉP* karšu izdevēju sagaidāmo loģistikas un finanšu pārvaldes apjomu, ar valdības Dekrēta Nr. 55/2011 13. panta a)–c) punktu noteiktās prasības esot katrā ziņā nepieciešamas un samērīgas saistībā ar šī sprieduma 76. punktā minētajiem aizsardzības mērķiem, nodrošinot, ka šiem izdevējiem ir plašs klientu tuvumā esošu apkalpošanas punktu tīkls, ar ko tiem tiek piedāvāta personīgas saziņas iespēja, stabils un paredzētajam apgrozījumam atbilstošs finansiāls pamats, liela apjoma līdzekļu pārvaldīšanas un elektronisku karšu, kas ir analogas *SZÉP* kartēm, izdošanas pieredze, kā arī finanšu ziņā caurskatāms darbības veids un uzraudzība.

Tiesas vērtējums

- 81 Ir jāatgādina, ka Direktīvas 2006/123 15. panta 2. punkta d) apakšpunktā ir noteiktas prasības, kuru rezultātā piekļuve pakalpojuma darbībai – darbības īpaša veida dēļ – ir paredzēta tikai īpašiem pakalpojumu sniedzējiem.
- 82 Šajā lietā vispirms ir jānorāda, ka Komisija, katrā ziņā atzīdama, ka valdības Dekrēta Nr. 55/2011 13. panta a)–c) punktā saskaņā ar to formulējumu nav iekļauta tieša norāde, atbilstoši kurai iespēja izdot *SZÉP* kartes tiktu paredzēta tikai banku vai finanšu iestādēm, apgalvo, ka, tā kā šajās tiesību normās paredzētos nosacījumus praksē var izpildīt tikai minētās iestādes, šādas valsts tiesību normas ietilpst šīs direktīvas 15. panta 2. punkta d) apakšpunktā paredzētajā gadījumā.
- 83 Savukārt Ungārijas valdība, kas neapstrīd, ka attiecīgās valsts tiesību normas rada šādas konkrētās sekas, mēģina, tieši pretēji, izklāstīt, kādā veidā, ievērojot ar *SZÉP* karšu izdošanu un pārvaldīšanu saistītos riskus un šādas darbības sarežģītību un īpaši jūtīgo raksturu, esot pilnībā pamatoti paredzēt šo darbību tikai bankām un finanšu iestādēm, jo tās nodrošinot šajā jomā nepieciešamās vienlaikus finanšu, tiesiskās uzraudzības, ekspertīzes un pieejamības garantijas.
- 84 Šajos apstākļos ir jāpārbauda, vai valdības Dekrēta Nr. 55/2011 13. panta a)–c) punktā noteiktās prasības, attiecībā uz kurām starp lietas dalībniekiem nav strīda par to, ka šo prasību, aplūkojot tās kopumā, iedarbības vai pat mērķa rezultātā piekļuve *SZÉP* karšu izdošanai, ievērojot šīs darbības īpašo raksturu, ir paredzēta tikai īpašiem pakalpojumu sniedzējiem, atbilst Direktīvas 2006/123 15. panta 3. punktā paredzētajiem nosacījumiem, kā to apgalvo Ungārijas valdība un apstrīd Komisija.
- 85 Šajā ziņā, vispirms, ņemot vērā Direktīvas 2006/123 15. panta 3. punkta a) apakšpunktu, ir jāpārbauda, vai minētās prasības nav ne tieši, ne netieši diskriminējošas atkarībā no valstspiederības vai, runājot par sabiedrībām, no to juridiskās adreses atrašanās vietas.
- 86 Attiecībā uz valdības Dekrēta Nr. 55/2011 13. panta a)–c) punktā noteikto prasību, saistībā ar kurām *a priori* ir jākonstatē, ka tās var izpildīt tikai juridiskas personas, raksturu, vispirms ir jākonstatē, ka ar šo tiesību normu, kurā nav paredzēts neviens tiešs nosacījums attiecībā uz *SZÉP* karšu izdevēja juridiskās adreses atrašanās vietu, pašu par sevi, neskarot šī sprieduma 67. un 68. punktā jau izdarīto konstatējumu, netiek radīta uz šādu kritēriju balstīta tiešā diskriminācija.
- 87 Turpretim ir jānorāda, ka it īpaši tas, ka minētajā tiesību normā, kā izriet no valdības Dekrēta Nr. 55/2011 13. panta a) punkta, ir paredzēts, ka *SZÉP* kartes izdevējam ir jābūt klientiem atvērtam birojam katrā Ungārijas pašvaldībā, kurā iedzīvotāju skaits ir lielāks par 35 000, nozīmē, ka šī valdības dekrēta 13. panta a)–c) punktā noteiktās kumulatīvās prasības šajā gadījumā, kā to apstiprina Komisijas veiktais un Ungārijas valdības neapstrīdētais konstatējums, kas ir minēts šī sprieduma 73. punktā, var izpildīt tikai banku vai finanšu iestādes, kuru juridiskā adrese atrodas minētajā dalībvalstī.
- 88 Lai gan šo prasību pamatā ir citi kritēriji, nevis ar juridiskās adreses attiecīgajā dalībvalstī esamību saistīts kritērijs, minētajām prasībām tāpat faktiski var būt tas pats rezultāts kā nosacījuma attiecībā uz šādu juridisko adresi noteikšana, un tādēļ ir secināms, kā izriet tostarp no Direktīvas 2006/123 preambulas 65. apsvēruma, ka tās ir uzskatāmas par prasībām, kuras var radīt netiešu diskrimināciju šīs direktīvas 15. panta 3. punkta a) apakšpunkta izpratnē.
- 89 Kā izriet no šī sprieduma 42. punkta, starp lietas dalībniekiem nav strīda par to, ka saskaņā ar valdības Dekrēta Nr. 55/2011 13. pantu, skatot to kopsakarā ar citām šī sprieduma 37. punktā minētajām valsts tiesību normām, tikai sabiedrības, kuru juridiskā adrese ir Ungārijā, izslēdzot citā dalībvalstī reģistrētu sabiedrību Ungārijas filiāles, drīkst darboties Ungārijā kā *SZÉP* karšu izdevējas.

- 90 Tā kā Direktīvas 2006/123 15. panta 3. punktā paredzētie nosacījumi ir kumulatīvi, kā ir atgādināts šī sprieduma 69. punktā, ar šādu konstatējumu pietiek, lai secinātu šīs tiesību normas neievērošanu.
- 91 Turklāt un pieņemot, kā apgalvo Ungārijas valdība, ka tādu prasību kā tās, kuras ir paredzētas ar valdības Dekrēta Nr. 55/2011 13. panta a)–c) punktu, mērķis ir patērētāju un kreditoru aizsardzība, nodrošinot, ka *SZÉP* karšu izdevēji sniedz finanšu maksātspējas, profesionalitātes un pieejamības garantijas, ir jānorāda, ka šī valdība tostarp nav pierādījusi, ka šādas prasības atbilstu minētās direktīvas 15. panta 3. punkta c) apakšpunktā noteiktajiem nosacījumiem, it īpaši nosacījumiem saistībā ar mazāk ierobežojošu pasākumu vēlamā rezultātā sasniegšanai esamību.
- 92 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka ar minētajām prasībām, ņemot vērā to kopuma radītās sekas, *SZÉP* karšu izdošana ir paredzēta tikai tām iestādēm, kas vienlaikus var pierādīt, ka tām ir pieredze gan maksājumu instrumentu, izņemot skaidru naudu, izdošanā, gan arī elektronisko instrumentu, kas dod tiesības izmantot [darba devēju] sniegto labumu natūrā atbilstoši attiecīgajiem valsts tiesību aktiem, izdošanā un ka tām ir liels skaits Ungārijas teritorijā esošu biroju.
- 93 Pat ja pieņem, ka minēto prasību diskriminējošais raksturs nebūtu jāņem vērā, ir jānorāda, ka Ungārijas valdības minētos mērķus, tas ir, nodrošināt, ka *SZÉP* karšu izdevēji sniedz finanšu maksātspējas, profesionalitātes un pieejamības garantijas, kas, šķiet, ir vajadzīgas šādu karšu lietotāju un kreditoru aizsardzības vajadzībām, varētu sasniegt ar pasākumiem, kas ir mazāk apgrūtināši un mazāk ierobežo brīvību veikt uzņēmējdarbību nekā tie, kas izriet no valdības Dekrēta Nr. 55/2011 13. panta a)–c) punkta.
- 94 Kā norāda Komisija, šķiet, ka tas tā varētu būt tādu pasākumu gadījumā, kuri, ja vien ir nodrošināta to atbilstība Savienības tiesību prasībām, būtu vērsti, piemēram, uz to, lai *SZÉP* karšu izdevēji tiktu pakļauti uzraudzības sistēmai vai bankas garantijas vai apdrošināšanas mehānismam (pēc analogijas skat. spriedumu Komisija/Portugāle, C-171/02, EU:C:2004:270, 43. punkts), un kuri paredzētu, ka izdevējs izmanto telefoniskos pakalpojumus vai komercaģentus.
- 95 No minētajiem apsvērumiem izriet, ka ar valdības Dekrēta Nr. 55/2011 13. panta a)–c) punktā paredzētajiem nosacījumiem netiek ievēroti Direktīvas 2006/123 15. panta 1. punkta, 2. punkta d) apakšpunkta un 3. punkta noteikumi, tāpēc trešais iebildums ir jāapmierina.

– Par ceturto iebildumu attiecībā uz Direktīvas 2006/123 16. panta pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

- 96 Ar savu ceturto iebildumu Komisija lūdz Tiesu konstatēt, ka, ciktāl ar valdības Dekrēta Nr. 55/2011 13. pantu *SZÉP* karšu izdošanai ir paredzēta uzņēmuma Ungārijā esamības prasība, ar minēto tiesību normu ir pārkāpts Direktīvas 2006/123 16. pants.
- 97 Ar šīs direktīvas 16. panta 2. punkta a) apakšpunktu dalībvalstīm esot tieši aizliegts pakalpojumu sniedzējam, kas veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī, uzlikt pienākumu izveidot uzņēmumu to teritorijā, ja vien nav izpildīti šī 16. panta 1. punktā paredzētie nosacījumi, tas ir, ka attiecīgais pasākums ir nediskriminējošs, ir pamatots ar sabiedriskās kārtības, valsts drošības, veselības aizsardzības vai vides aizsardzības iemesliem un tas ir nepieciešams un samērīgs.
- 98 Vispārīgie patērētāju un kreditoru aizsardzības apsvērumi, ko norāda Ungārijas valdība, neietilpstot minētās direktīvas 16. panta 1. punktā norādītajās mērķu kategorijās, un minētā valdība turklāt saistībā ar tās minētajiem mērķiem neesot nekādi pierādījusi apstrīdētā pasākuma nepieciešamību un samērīgumu.

- 99 Komisija turklāt apstrīd, ka šīs direktīvas 16. pants šajā gadījumā nebūtu piemērojams. Minētā iestāde uzskata, ka pretēji tam, ko šajā ziņā norāda Ungārijas valdība, praksē esot katrā ziņā iedomājams, ka uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī, pārrobežu kārtībā izdod *SZÉP* kartes, it īpaši kā izejas punktu un mērķi aplūkojot robežai relatīvi tuvas teritorijas, neizveidojot uzņēmumu Ungārijā. Turklāt šādam uzņēmumam esot arī tiesības Ungārijas teritorijā izmantot savu pakalpojumu sniegšanai nepieciešamo infrastruktūru un tam neesot pienākuma šajā teritorijā izveidot uzņēmumu.
- 100 Savai aizstāvībai Ungārijas valdība vispirms norāda, ka tiesiskais regulējums attiecībā uz *SZÉP* karti esot jāizskata, ņemot vērā tikai brīvību veikt uzņēmējdarbību, jo pakalpojumu sniegšanas brīvībai šajā gadījumā attiecībā pret brīvību veikt uzņēmējdarbību esot tikai pakārtota nozīme un pakalpojumu sniegšanas brīvību varot saistīt ar brīvību veikt uzņēmējdarbību. Minētā valdība uzskata, ka, ņemot vērā informāciju, kas jau ir tikusi norādīta šī sprieduma 79. punktā, šādu karšu izdošana nozīmējot, ka tirgus dalībniekam ir jābūt iekļautam pakalpojuma sniegšanas dalībvalsts ekonomiskajā un sociālajā apritē un ka tam ir pastāvīgi un turpināti jāpiedāvā savi pakalpojumi, pamatojoties uz šajā dalībvalstī nodibinātu uzņēmumu, turklāt pakalpojumiem esot jābūt vērstiem uz visu minētās dalībvalsts teritoriju, nevis noteiktām pierobežas teritorijām.
- 101 Ungārijas valdība turklāt norāda, ka, pat ja pieņem, ka pakalpojumu sniedzējs šādu darbību vēlētos veikt pārrobežu darbības ietvaros, attiecīgās darbības objektīvās īpašības un jau minētie patērētāju un kreditoru aizsardzības vispārējo interešu mērķi esot pamats tam, ka attiecīgajā valsts regulējumā šīs darbības veikšana ir saistīta ar sarežģītiem nosacījumiem, kurus var izpildīt tikai pakalpojumu sniedzēji, kuriem Ungārijā ir izveidots uzņēmums.

Tiesas vērtējums

- 102 Direktīvas 2006/123 16. panta 2. punkta a) apakšpunktā ir noteikts, ka dalībvalstis nedrīkst ierobežot tāda pakalpojumu sniedzēja pakalpojumu sniegšanas brīvību, kas veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī, uzliekot pakalpojumu sniedzējam pienākumu izveidot uzņēmumu to teritorijā.
- 103 Kā tas izriet no šīs direktīvas 4. panta 5) punkta, ar “uzņēmējdarbības veikšanu” tiek saprasta LESD 49. pantā paredzētās darbības kā pašnodarbinātai personai veikšana, kuru pakalpojumu sniedzējs veic uz nenoteiktu laiku, izmantojot stabili infrastruktūru, no kuras faktiski tiek īstenota pakalpojumu sniegšanas darbība.
- 104 Šajā ziņā vispirms ir jāatgādina, ka ar valdības Dekrēta Nr. 55/2001 13. panta a) punktu *SZÉP* karšu izdošanas darbība, kuras gadījumā nav strīda par to, ka tā ir LESD 49. pantā paredzētā saimnieciskā darbība, ir pakļauta tostarp nosacījumam, ka izdevējam ir jābūt klientiem atvērtam birojam katrā Ungārijas pašvaldībā, kurā iedzīvotāju skaits ir lielāks par 35 000.
- 105 Ir acīmredzams, ka, šādi rīkojoties, ar minēto tiesību normu ikvienam pakalpojumu sniedzējam, kas vēlas veikt minēto darbību, ir uzlikts pienākums, lai tā rīcībā būtu stabila infrastruktūra Ungārijā, no kuras faktiski tiek īstenota pakalpojumu sniegšanas darbība.
- 106 Turklāt tas tiek prasīts dažādos valdības Dekrēta Nr. 55/2001 13. pantā paredzētajos gadījumos, tas ir, atbilstoši tam, vai pakalpojumu sniedzējam šādi biroji ir personīgi vai ar sabiedrību grupas, kurai tas ir piederīgs, starpniecību, vai arī kopā ar savstarpējās apdrošināšanas fondu, ar kuru pakalpojumu sniedzējam vismaz piecus gadus ir līgumiskās attiecības. Šajā ziņā ir jānorāda, kā izriet no Direktīvas 2006/123 preambulas 37. apsvēruma, ka uzņēmums var būt biroja formā, kuru vada no pakalpojumu sniedzēja neatkarīga persona, bet kura ir pilnvarota pastāvīgi rīkoties tā vārdā, kā tas būtu aģentūras gadījumā.

- 107 No iepriekš izklāstītā izriet, ka ar valdības Dekrēta Nr. 55/2001 13. pantu *SZÉP* karšu izdevējam ir noteikts pienākums minētās direktīvas 16. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē izveidot uzņēmumu Ungārijas teritorijā.
- 108 Šajā ziņā ir jānoraida Ungārijas valdības iebildums, ar kuru tiek apgalvots, ka Direktīvas 2006/123 16. pants netiekot piemērots, ja ar valsts pasākumu vienlaicīgi var tikt pārkāpts šis pants un šīs direktīvas normas attiecībā uz brīvību veikt uzņēmējdarbību un ja ir konstatējams, ka pārrobežu pakalpojumu sniegšanas izmantošanai ir tīri teorētisks raksturs vai katrā ziņā praksē tā tiek veikta daudz retāk nekā brīvība veikt uzņēmējdarbību attiecīgajā dalībvalstī, lai sniegtu tajā pakalpojumus.
- 109 Pirmkārt, ir jākonstatē, ka Ungārijas valdība nav pierādījusi, ka pakalpojuma sniedzējam, kas veic uzņēmējdarbību dalībvalstī, praksē nebūtu iespējams un tas nebūtu ieinteresēts sniegt tādas pakalpojumus kā *SZÉP* kartes izdošana un pārvaldīšana citā dalībvalstī apstākļos, kad tā rīcībā šajā dalībvalstī nav stabilas infrastruktūras, no kuras faktiski tiek īstenota šo pakalpojumu sniegšana.
- 110 Otrkārt, ir jānorāda, ka Ungārijas valdības argumentācija nav pamatota nedz ar Direktīvas 2006/123 16. pantu, nedz ar kādu citu tās normu un ka ar to turklāt netiek ievēroti Savienības likumdevēja šajā gadījumā sasniedzamie būtiskie mērķi.
- 111 Šajā ziņā vispirms ir jānorāda, ka minētā direktīva, kā izriet no tās 1. panta, lasot to kopsakarā ar tās preambulas 2. un 5. apsvērumu, nosaka vispārīgus noteikumus, kuru mērķis ir novērst ierobežojumus pakalpojumu sniedzēju brīvībai veikt uzņēmējdarbību dalībvalstīs un pakalpojumu brīvai aprītei starp dalībvalstīm, lai sekmētu brīva un konkurētspējīga iekšējā tirgus izveidi (skat. spriedumu *Femarbel*, C-57/12, EU:C:2013:517, 31. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 112 Saskaņā ar minēto preambulas 5. apsvērumu šī direktīva tostarp ir vērsta uz to, lai ļautu pakalpojumu sniedzējiem izvērst savas pakalpojumu darbības iekšējā tirgū, vai nu sākot veikt uzņēmējdarbību dalībvalstī, vai arī izmantojot pakalpojumu brīvu aprīti, turklāt tam ir jābūt iespējai izvēlēties vienu no šīm brīvībām atkarībā no savas izaugsmes stratēģijas katrā dalībvalstī.
- 113 Turklāt no Direktīvas 2006/123 2. panta 1. punkta un 4. panta formulējuma izriet, ka tā ir piemērojama jebkādai pašnodarbinātas personas saimnieciskai darbībai, ko parasti par atlīdzību veic dalībvalstī reģistrēts pakalpojumu sniedzējs, neatkarīgi no tā, vai šis pakalpojumu sniedzējs pakalpojumu sniegšanas dalībvalstī sniedz pakalpojumu pastāvīgi un ilgstoši, izņemot no tās tieši izslēgtās darbības (šajā ziņā skat. spriedumu *Femarbel*, C-57/12, EU:C:2013:517, 32. punkts).
- 114 Visbeidzot, saskaņā ar minētās direktīvas 16. panta 1. punkta pirmo daļu dalībvalstis ievēro pakalpojumu sniedzēju tiesības sniegt pakalpojumus dalībvalstī, kas nav valsts, kurā tie veic uzņēmējdarbību. Savukārt šī 16. panta 2. punkta a) apakšpunktā ir paredzēts, ka dalībvalstis nedrīkst ierobežot tāda pakalpojumu sniedzēja pakalpojumu sniegšanas brīvību, kas veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī, uzliekot pakalpojumu sniedzējam pienākumu izveidot uzņēmumu to teritorijā.
- 115 Ungārijas valdības argumentācija, ar kuru strīdus ierobežojums pakārtoti tiek attaisnots ar patērētāju un kreditoru aizsardzību saistītiem apsvērumiem, tas ir, lai nodrošinātu, ka *SZÉP* karšu izdevēji sniedz pietiekamas finanšu maksātspējas, profesionalitātes un pieejamības garantijas, tāpat ir jānoraida.
- 116 Šajā ziņā un neatkarīgi, pirmkārt, no apstākļa, vai atbilstoši Direktīvas 2006/123 16. panta noteikumiem var tikt attaisnota tāda prasība kā tā, kas ir paredzēta šī panta 2. punkta a) apakšpunktā, un, otrkārt, no tā, ka Ungārijas valdības norādītie mērķi neietilpst primāros vispārējo interešu apsvērumos, uz kuriem veiktas atsauces minētā 16. panta 1. un 3. punktā, šajā lietā ir pietiekami norādīt, ka, pat ņemot vērā minētos mērķus, tāda prasība, kāda ir noteikta valdības Dekrēta Nr. 55/2011 13. panta a) punktā, katrā ziņā neatbilst šīs direktīvas 16. panta 1. punkta c) apakšpunktā noteiktajam samērīguma nosacījumam,

jo šādus mērķus varētu sasniegt ar pasākumiem, kas mazāk ierobežo pakalpojumu sniegšanas brīvību nekā tie, kuri izriet no minētās prasības, tādiem kā, piemēram, šī sprieduma 94. punktā minētie pasākumi, kas, ja pieņem, ka tie atbilst Savienības tiesībām, ļautu sasniegt šos mērķus.

117 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka ceturtais iebildums ir jāapmierina.

Par iebildumiem attiecībā uz LESD 49. un 56. panta pārkāpumu

118 Tā kā šajā lietā ir apmierināti Komisijas galvenie izvirzītie iebildumi, kas attiecas uz Direktīvas 2006/123 14.–16. panta pārkāpumu, šīs iestādes pakārtoti izvirzītie iebildumi attiecībā uz LESD 49. un 56. panta pārkāpumu nav jāizskata.

Par iebildumiem attiecībā uz Erzsébet kuponu izdošanas nosacījumiem

Lietas dalībnieku argumenti

119 Sava prasības pieteikuma prasījumos Komisija lūdz Tiesu konstatēt, ka *Erzsébet* kuponu shēma, ko regulē 2011. gada 21. novembra Likums Nr. CLVI un *Erzsébet* likums, kura ir radījusi monopolu publisku struktūru interesēs aukstu maltīšu ēdināšanas kuponu izdošanas jomā un kura ir stājusies spēkā bez atbilstoša pārejas laika un pasākumiem, ir pretrunā LESD 49. un 56. pantam, ciktāl 2011. gada 21. novembra Likuma Nr. CLVI 1. panta 5. punktā un 477. pantā, kā arī *Erzsébet* likuma 2. panta 1. un 2. punktā, 6. un 7. pantā ir paredzēti nesamērīgi ierobežojumi.

120 Komisija norāda, ka saskaņā ar FPIN likuma, kurā grozījumi ir tikuši izdarīti ar 2011. gada 21. novembra Likumu Nr. CLVI, 71. panta 1. punktu tūlītēja patēriņa maltīšu iegāde kā [darba devēja] sniegts labums natūrā šobrīd tiekot kvalificēta tikai tad, ja tā tiek veikta, izmantojot *Erzsébet* kuponus. Turklāt tā uzsver, ka saskaņā ar šī sprieduma iepriekšējā punktā minētajām valsts tiesību normām vienīgi *FNHL* esot tiesīga izdot šādus kuponus.

121 Ar monopola situāciju, ko tādējādi tirgū rada kuponu, kas dod tiesības uz [darba devēja] sniegto labumu natūrā, izdošana, netiekot pieļauts, ka tirgus dalībnieki, kas veic uzņēmējdarbību citās dalībvalstīs, saistībā ar šādu darbību īsteno savu pakalpojumu sniegšanas brīvību un brīvību veikt uzņēmējdarbību, un tārad tiekot pārkāpts LESD 49. un 56. pants. Komisija šajā ziņā precizē, ka tās prasība attiecas tikai uz šo *Erzsébet* kuponu shēmas aspektu un nekādi neattiecas uz *FNHL* programmas ar tādu pašu nosaukumu ietvaros īstenotiem sociālās politikas pasākumiem, tādiem kā tiešs un mērķtiecīgs atbalsts sociāli nelabvēlīgā situācijā esošām personām.

122 Komisija uzskata, ka, tā kā kuponu, uz kuriem attiecas šī prasība, izdošanas darbība tiek veikta par atlīdzību, šāda darbība, kuru Ungārijā iepriekš ir veikušas un vairākās dalībvalstīs turpina veikt komercsabiedrības, esot Līguma piemērošanas jomā ietilpstoša saimnieciskā darbība. Komisija, atsaucoties uz spriedumu *Cisal* (C-218/00, EU:C:2002:36), norāda, ka šādu darbību it īpaši nevarot kvalificēt kā sociāla rakstura pasākumu, jo lēmumu par to, vai darbiniekiem tiek vai netiek piešķirtas tiesības izmantot *Erzsébet* kuponus kā [darba devēja] sniegtu labumu natūrā ar nodokļu ziņā izdevīgiem nosacījumiem, savas rīcības brīvības ietvaros pieņemot darba devējs un netiekot sasniegts sociāls mērķis, ar kuru valsts uzraudzības ietvaros tiktu īstenots solidaritātes princips.

123 Turklāt Komisija uzskata, ka apstrīdētais monopols šajā lietā neesot attaisnots ne ar vienu primāru vispārējo interešu apsvērumu, ne arī atbilstot no samērīguma principa izrietošajām prasībām.

- 124 Pirmkārt, kā šāds primāro interešu apsvērumš nevarot tikt norādīts nedz apstākļš, ka no attiecīgās darbības gūtais labums *FNHL* ir obligāti jāizmanto sociālo mērķu īstenošanai, nedz arī pieejamo budžeta resursu iespējamā nepietiekamība, kas rada sociālā nodrošinājuma sistēmas finanšu līdzsvara būtiska apdraudējuma risku. Šajā lietā apstrīdētais monopols turklāt neatbilstot nepieciešamībai saglabāt Ungārijas nodokļu sistēmas saskaņotību.
- 125 Otrkārt, lai sasniegtu šajā gadījumā izvirzīto sociālo maksājumu finansēšanas mērķi, pastāvot citi mazāk ierobežojoši līdzekļi nekā šāda monopola ieviešana, tādi kā, piemēram, publiskā budžeta izmantošana, solidaritātes maksājuma noteikšana attiecīgajam sniegtajam labumam natūrā, ar to saistītās nodokļa atlaides samazināšana vai arī *Erzsébet* kuponu iegādāšanās, ko valsts iestādes veiktu, lai izplatītu tos vismazāk aizsargātajām personām, vai pat pienākuma noteikšana izdevējiem nodot kuponus par sociālajiem jautājumiem atbildīgo iestāžu ricībā.
- 126 Turklāt strīdus monopols esot ticis ieviests bez pienācīga pārejas laikposma, tādējādi radot attiecīgajā tirgū līdz tam brīdim esošajiem uzņēmumiem smagus zaudējumus.
- 127 Savai aizstāvībai Ungārijas valdība atsaucas uz Komisijas iebildumu nepieņemamību, jo prasības pieteikumā iekļautajiem prasījumiem trūkstot precizitātes un tie esot pārprotami.
- 128 Šajā ziņā vispirms šajos prasījumos esot tikusi pieļauta pārrakstīšanās kļūda, jo 2011. gada 21. novembra Likuma Nr. CLVI 1. panta 5. punkta vietā tajos ir minēts 1. un 5. pants. Turpinot – minētā likuma 477. pants un *Erzsébet* likuma 7. pants attiecoties tikai uz šo likumu stāšanos spēkā un nevarot radīt Savienības tiesību pārkāpumu. Visbeidzot tāpat neesot skaidrs, kādēļ Komisija izvirza apgalvojumu par šo tiesību pārkāpumu *Erzsébet* likuma 2. panta 1. un 2. punkta un 6. panta dēļ.
- 129 Turklāt apstākļš, ka Komisija ir atsaukusies uz visiem regulējuma attiecībā uz programmu *Erzsébet* noteicošajiem noteikumiem, esot pretrunā minētās iestādes apgalvojumiem, ka šī prasība neattiecas uz šīs programmas ietvaros īstenojamiem sociālās politikas pasākumiem.
- 130 Pēc būtības Ungārijas valdība norāda, galvenokārt, ka tikai tad, ja dalībvalsts ir izvēlējusies kādu darbību padarīt par parastu saimniecisku darbību, tā esot atvērta brīvai konkurencei un pakļauta Līguma noteikumiem.
- 131 Taču tas tā neesot *Erzsébet* kuponu izdošanas gadījumā, kas nav vērsta uz preču vai pakalpojumu piedāvājumu konkrētā tirgū, tas ir, atbilstoši tirgus nosacījumiem un peļņas gūšanas nolūkā, jo saskaņā ar *Erzsébet* likumu no šīs darbības gūtie ieņēmumi esot nododami *FNHL*, lai īstenotu tai piešķirtos vispārējo interešu uzdevumus.
- 132 Saistībā ar judikatūru, kuras pamatā ir spriedums *Cisal* (C-218/00, EU:C:2002:36), Ungārijas valdība norāda, ka *Erzsébet* programma katrā ziņā balstoties uz solidaritātes principu, jo *Erzsébet* kuponi tāpat tiekot izplatīti kā tiešs sociālais atbalsts atkarībā no saņēmēju resursiem, un ka pat tad, ja darba devēji piedāvā šos kuponus saviem darbiniekiem kā atlīdzību par darbu, šie darba devēji vienlaikus rīkojoties kā subjekti, kas apzinās šo sociālo programmu finansēšanu. Turklāt valsts īstenojot kontroli, jo *FNHL* nodrošinot valsts noteiktus sabiedrisko pakalpojumu uzdevumus un par *Erzsébet* programmu atbildīgā ministra deleģētā persona esot atbildīga par priekšlikumu izteikšanu, lai attīstītu šo programmu un sagatavotu tās īstenošanai nepieciešamo regulējumu.
- 133 Ņemot vērā jaunā spēkā esošā regulējuma iedarbību, *Erzsébet* kuponu izdošana esot tikusi integrēta sociālā nodrošinājuma sistēmā, nodrošinādama tās resursus, ar nodokļu līdzekļiem pamudinot darba devējus kļūt par minētās sistēmas maksātājiem, un tas atbilstot principam, ka Savienības tiesības neapdraud dalībvalstu kompetenci sociālā nodrošinājuma sistēmas uzbūvē, tām pēc brīvas izvēles nodrošinot finansēšanu un finansiālo līdzsvaru.

- 134 Turklāt Ungārijas valdība norāda, ka, ciktāl tādi instrumenti kā *Erzsébet* kuponi dod tiesības uz nodokļu priekšrocību un tādējādi tiem ir nozīme vienīgi konkrētās dalībvalsts nodokļu politikas ietvaros, minēto instrumentu tirgus esot nevis pārrobežu tirgus, bet tikai un vienīgi valsts tirgus, kas pastāv tikai tad, ja attiecīgā dalībvalsts to izveido, no kā izrietot, ka pēdējā minētā var brīvi izlemt pati izdot minētos nodokļu politikas instrumentus vai atvērt šo darbību konkurencei.
- 135 Turklāt analogijai ar situāciju attiecībā uz darbībām azartspēļu jomā neesot nekāda pamata, jo šajā lietā nepastāvēt iespēja, ka izdevējs iekļūst kādas dalībvalsts tirgū ar instrumentiem, kas ir tikuši izdoti un laisti apgrozībā citas dalībvalsts nodokļu regulējuma ietvaros; tātad nepastāvēt pirmajā minētajā dalībvalstī veikta “analoģiska” darbība.
- 136 Pakārtoti Ungārijas valdība norāda, ka valsts monopola noteikšana katrā ziņā esot attaisnota ar primāriem iemesliem saistībā ar sociālās, atalgojuma un nodokļu politikas apsvērumiem.
- 137 Pirmkārt, katra dalībvalsts savas sociālās politikas ietvaros varot brīvi izvēlēties sociālo maksājumu finansēšanas kārtību savā teritorijā. Pretēji azartspēļu un derību darbībai, kura radot atkarības un krāpšanas risku un kura tādējādi esot jākontrolē un jāierobežo, saistībā ar *Erzsébet* kuponu izdošanu neesot nekāda atbilstoša iemesla prasīt, lai sabiedrisko interešu jomā ietilpstošo darbību finansēšana būtu vienīgi lietderīgas blakus sekas.
- 138 Otrkārt, tā kā katra dalībvalsts varot brīvi noteikt, kādā mērā šādi instrumenti, kas dod tiesības uz nodokļu priekšrocību, var tikt izplatīti darbiniekiem un kāds ir šis priekšrocības apjoms, tās tāpat varot brīvi atstāt to izdošanu savā ziņā atbilstoši savai atalgojuma un nodokļu politikai.
- 139 Saistībā ar Komisijas norādītajiem konkurencei, iespējams, mazāk kaitīgajiem pasākumiem Ungārijas valdība norāda, ka, pat ja dalībvalsts īstenojams vispārējo interešu mērķis var tikt sasniegts ar citiem līdzekļiem, kā, piemēram, darbības organizēšana, pamatojoties uz tirgus attiecībām, un šis darbības aplikšana ar nodokli, Tiesa savā spriedumā *Läärrä* u.c. (C-124/97, EU:C:1999:435) esot jau atzinusi, ka attiecīgas darbības uzticēšana publisko tiesību struktūrai, kurai ir pienākums visus ieņēmumus novirzīt noteiktam mērķim, ir efektīvāks nospraustā mērķa sasniegšanas līdzeklis.
- 140 Turklāt saistībā ar pietiekama pārejas laikposma apgalvoto neesamību Ungārijas valdība norāda, ka Komisija neesot pamatojusi savus apgalvojumus attiecībā uz valsts tiesību normu, ar kurām tiek ieviests apstrīdētais monopols, konkrētajām sekām uz attiecīgajiem tirgus dalībniekiem. Turklāt saistībā ar nodokļu priekšrocību piešķiršanu uzņēmumi nevarot rēķināties ar spēkā esošā regulējuma grozījumu neesamību.

Tiesas vērtējums

– Par pieņemamību

- 141 Saskaņā ar Tiesas Reglamenta 120. panta c) punktu un ar to saistīto judikatūru prasības pieteikumā ir jānorāda strīda priekšmets, izvirzītie pamati un argumenti, kā arī šo pamatu kopsavilkums. Šai norādei ir jābūt pietiekami skaidrai un precīzai, lai atbildētājs varētu sagatavot savu aizstāvību un lai Tiesa varētu veikt pārbaudi. No tā izriet, ka galvenie faktiskie un tiesiskie apstākļi, ar kuriem ir pamatota prasība, prasības pieteikumā ir jānorāda loģiskā un saprotamā veidā un ka prasības pieteikumā ietvertajiem prasījumiem ir jābūt formulētiem nepārprotami, lai izvairītos no tā, ka Tiesa lemj *ultra petita* vai arī nelemj par kādu iebildumu (skat. tostarp spriedumu Parlaments/Padome, C-317/13 un C-679/13, EU:C:2015:223, 17. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 142 Šajā lietā no prasības pieteikumā norādītajiem prasījumiem un tajā izklāstītajiem argumentiem izriet, ka ar savu pamatu Komisija lūdz, lai tiktu konstatēts, ka LESD 49. un 56. panti ir pārkāpti tādēļ, ka minētajā prasības pieteikumā identificētajā valsts regulējumā kuponu, kas ar nodokļu ziņā izdevīgiem

nosacījumiem ļauj piešķirt labumu natūrā tūlītējam patēriņam pagatavotu maltīšu veidā, izdošana monopola veidā ir paredzēta valsts publiskai struktūrai un ka šāda monopola ieviešana ir notikusi bez piemērotiem pārejas pasākumiem.

- 143 Vispirms, kas attiecas uz pārrakstīšanās kļūdu, kuras dēļ Komisija sava prasības pieteikuma prasījumos ir minējusi 2011. gada 21. novembra Likuma Nr. CLVI 1. un 5. pantu un kuras dēļ šī iestāde starplaikā ir nosūtījusi labojumu, ir jākonstatē, ka tās rezultātā Ungārijas valdība nav kļūdījusies saistībā ar šīs prasības apjomu, jo šī valdība pati no paša sākuma savā aizstāvības rakstā ir norādījusi, ka šis punkts acīmredzami ir jālasa kā tāds, kas attiecas uz šī likuma 1. panta 5. punktu, kas ir tiesību norma, kuras mērķis ir labot FPIN likuma 3. panta 87. punktu.
- 144 Turpmāk, runājot par 2011. gada 21. novembra Likuma Nr. CLVI 477. pantu un *Erzsébet* likuma 7. pantu, tas, ka Komisija ir minējusi šos pantus norādītajos prasījumos, ir viegli izskaidrojams, jo šie panti attiecas uz apstrīdēto valsts tiesību normu stāšanās spēkā datumu, kas ir tiesību normas, kuras Komisija, kā jau ir ticis atgādināts, ir kritizējusi it īpaši tāpēc, ka tajās nav paredzēti piemēroti pārejas pasākumi.
- 145 Visbeidzot, kā izriet gan no prasības pieteikuma prasījumu formulējuma, gan arī no tās pamatojuma, *Erzsébet* likuma 2. panta 1. un 2. punkts un 6. pants, tāpat kā 2011. gada 21. novembra Likuma Nr. CLVI 1. panta 5. punkts, ir minēti tikai tāpēc, ka no šīm valsts tiesību normām izriet, ka *FNHL* ir ticis piešķirts monopols saistībā ar tādu instrumentu izdošanu, kas ļauj darba devējam ar nodokļu ziņā izdevīgiem nosacījumiem piešķirt saviem darbiniekiem labumu natūrā kuponu veidā, kuri dod tiesības iegādāties tūlītējam patēriņam pagatavotas maltītes.
- 146 Šajos apstākļos ir jākonstatē, ka prasības pieteikums atbilst šī sprieduma 141. punktā minētajām prasībām, no kā izriet, ka Ungārijas valdības izvirzītā iebilde par nepieņemamību ir jānoraida.
- Par lietas būtību
- 147 Pirmām kārtām ir jānosaka, vai tādu instrumentu, uz kuriem attiecas šī prasība, izdošanai ir piemērojams LESD 49. un 56. pants vai arī šī izdošana ir ārpus to piemērošanas jomas, jo tā, kā norāda Ungārijas valdība, neveido saimniecisko darbību.
- 148 Saistībā ar LESD 49. pantā garantēto brīvību veikt uzņēmējdarbību ir jāatgādina, ka tās mērķis ir ļaut dalībvalsts pilsonim citā dalībvalstī izveidot sekundāru uzņēmumu, lai tur veiktu savu darbību un tādējādi veicinātu ekonomisku un sociālu mijiedarbību Savienībā pašnodarbināto darbības jomā. Šim nolūkam ar brīvību veikt uzņēmējdarbību ir paredzēts ļaut Savienības pilsonim stabili un ilgstoši iesaistīties tādas dalībvalsts saimnieciskajā dzīvē, kas nav viņa izcelsmes valsts, un gūt no tā labumu, ar pastāvīga uzņēmuma starpniecību un uz nenoteiktu laiku efektīvi veicot uzņemošajā dalībvalstī saimniecisko darbību (šajā ziņā skat. tostarp spriedumu *Cadbury Schweppes* un *Cadbury Schweppes Overseas*, C-196/04, EU:C:2006:544, 53. un 54. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 149 Kā izriet no judikatūras, šādas saimnieciskās darbības saturs var būt gan preču, gan arī pakalpojumu piedāvājums (šajā ziņā skat. tostarp spriedumu *Pavlov* u.c., no C-180/98 līdz C-184/98, EU:C:2000:428, 75. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 150 Runājot par LESD 56. pantā paredzēto pakalpojumu sniegšanas brīvību, tā ietver visus pakalpojumus, kas netiek piedāvāti stabilā un ilgstošā veidā no mērķa dalībvalsts profesionālās darbības bāzes vietas (skat. tostarp spriedumus *Gebhard*, C-55/94, EU:C:1995:411, 22. punkts, kā arī Komisija/Portugāle, C-171/02, EU:C:2004:270, 25. punkts).
- 151 Saskaņā ar LESD 57. panta redakciju par pakalpojumiem Līgumu izpratnē uzskata pakalpojumus, kurus parasti sniedz par atlīdzību, un tajos tostarp ir iekļautas komerciālas darbības.

- 152 Kā Tiesa ir vairākkārt atgādinājusi, šis pakalpojumu jēdziens nevar tikt interpretēts šauri (šajā ziņā skat. tostarp spriedumu *Deliège*, C-51/96 un C-191/97, EU:C:2000:199, 52. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 153 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru minētais jēdziens nozīmē “pakalpojumus, ko parasti sniedz par atlīdzību”, un atlīdzības būtiska pazīme ir tā, ka tā ir attiecīgā pakalpojuma saimnieciskais ekvivalents (skat. tostarp spriedumu *Jundt*, C-281/06, EU:C:2007:816, 28. un 29. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 154 Izšķirošais faktors, kura dēļ kāda darbība ietilpst LESD normu par pakalpojumu sniegšanas brīvību un tāpat normu par brīvību veikt uzņēmējdarbību piemērošanas jomā, ir tās saimnieciskais raksturs, proti, šī darbība nav veicama bez atlīdzības. Turpretī pretēji tam, ko norāda Ungārijas valdība, šajā ziņā nav vajadzīgs, lai pakalpojumu sniedzējs īstenotu mērķi gūt peļņu (šajā ziņā skat. spriedumu *Jundt*, C-281/06, EU:C:2007:816, 32. un 33. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 155 Turklāt jautājums par to, kurš sniedz atlīdzību pakalpojumu sniedzējam par minēto pakalpojumu, ir maznozīmīgs. LESD 57. pantā netiek prasīts, lai par sniegto pakalpojumu maksātu tie, kas to izmanto (skat. tostarp spriedumu *OSA*, C-351/12, EU:C:2014:110, 62. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 156 Saistībā ar šajā lietā aplūkojamo *Erzsébet* kuponu izdošanas un pārvaldības darbību nav strīda par to, ka pakalpojumi, ko *FNHL* sniedz darba devēju, to darbinieku un pakalpojumu sniedzēju, kas pieņem šos kuponus, kopējam labumam, ir pamats saimnieciskā ekvivalenta samaksai *FNHL*, kas veido atlīdzību šai iepriekš minētajai sabiedrībai (skat. pēc analogijas spriedumu *Danner*, C-136/00, EU:C:2002:558, 27. punkts).
- 157 Runājot par apstākli, ka valsts tiesiskajā regulējumā ir paredzēts, ka ienākumi, ko *FNHL* ir guvusi saistībā ar minēto darbību, ir izmantojami tikai noteiktiem vispārējo interešu mērķiem, ir jāatgādina, ka tas negroza konkrētās darbības raksturu un nemazina tās saimnieciskās darbības raksturu (šajā ziņā skat. tostarp spriedumu *Schindler*, C-275/92, EU:C:1994:119, 35. punkts).
- 158 Turklāt saistībā ar spriedumā *Cisal* (C-218/00, EU:C:2002:36) atspoguļoto judikatūru, kas ir tikusi attīstīta konkurences tiesību jomā, ir pietiekami norādīt, ka, pat ja pieņem, ka tā būtu piemērojama pakalpojumu sniegšanas brīvības un brīvības veikt uzņēmējdarbību jomā, Ungārijas valdība nav pierādījusi, ka ar *Erzsébet* kuponu izdošanas darbību, uz kuru attiecas šī prasība, tiktu īstenots solidaritātes princips, kas šajā judikatūrā it īpaši tiek prasīts, lai varētu secināt par sociālās, nevis saimnieciskās darbības esamību.
- 159 Pirmkārt, ir jākonstatē, kā to norāda Komisija un kā ģenerāladvokāts ir atzīmējis savu secinājumu 207. punktā, ka lēmums piešķirt vai nepiešķirt darbiniekiem *Erzsébet* kuponus, kas ļauj viņiem saņemt labumu natūrā – tūlītējam patēriņam pagatavotas maltītes, un to vērtības noteikšana ir atstāta darba devēja brīvas rīcības ziņā un nekādi nav atkarīga no attiecīgo darbinieku personīgās situācijas, tostarp viņu resursiem.
- 160 Otrkārt, saistībā ar Ungārijas valdības norādīto apstākli, ka *FNHL* varot tieši piešķirt kuponus, kuri tāpat ir zināmi ar nosaukumu “*Erzsébet*”, kā sociālo atbalstu noteiktām personām, kas atrodas nelabvēlīgā situācijā, it īpaši, lai finansētu atvaļinājumu, ir jānorāda, ka, ja pieņem, ka šis apstāklis ir pierādīts, tas neietekmētu *Erzsébet* kuponu izdošanas darbības, uz kuriem tieši attiecas Komisijas prasība, saimniecisko kvalifikāciju, tas ir, kā ir atgādināts iepriekš, tādas darbības kvalifikāciju, kuru veido kuponu izdošana, kas ļauj iegādāties tūlītējam patēriņam pagatavotas maltītes un ko darba devēji ar nodokļu ziņā labvēlīgiem nosacījumiem var sniegt saviem darbiniekiem kā labumu natūrā.
- 161 Runājot par nodokļu aspektu, ir jāpiebilst, ka apstāklis, ka attiecīgā pakalpojuma saņēmēji izmanto nodokļa priekšrocību, nekādi neietekmē to, ka šos pakalpojumus izdevējs sniedz par atlīdzību, tā ka šai darbībai, kas tāpat atbilst Līguma normās attiecībā uz pakalpojumu sniegšanas brīvību ietvertajai

- pakalpojumu definīcijai, ir piemērojamas šīs normas (šajā ziņā skat. spriedumus *Skandia* un *Ramstedt*, C-422/01, EU:C:2003:380, 22.–28. punkts, un Komisija/Vācija, C-318/05, EU:C:2007:495, 65.–82. punkts).
- 162 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka tāda darbība kā *Erzsébet* kuponu izdošana, uz ko ir vērstā prasība, ir uzskatāma par “pakalpojumu” LESD 57. panta izpratnē un – vispārīgāk – par saimniecisko darbību, kas ietilpst Līguma normu par pakalpojumu sniegšanas brīvību un brīvību veikt uzņēmējdarbību piemērošanas jomā.
- 163 Otrām kārtām saistībā ar Ungārijas valdības argumentāciju, saskaņā ar kuru kuponu izdošana, kuri dod tiesības saņemt labumu natūrā saskaņā vienīgi ar uzņemošās dalībvalsts nodokļu regulējumu, neesot analoga darbībai, ko izdevēji, kuri veic uzņēmējdarbību citās dalībvalstīs, isteno šajās valstīs, un tādēļ šie izdevēji nevarot pamatoties uz pakalpojumu sniegšanas brīvību, ir pietiekami norādīt, ka kādā dalībvalstī reģistrēta saimnieciskās darbības subjekta tiesības sniegt pakalpojumus citā dalībvalstī, kuras ir paredzētas LESD 56. pantā, nav atkarīgas no nosacījuma, ka minētais saimnieciskās darbības subjekts šādus pakalpojumus sniedz arī viņa reģistrācijas dalībvalstī. Šajā ziņā EKL 56. pantā ir vienīgi noteikts, ka pakalpojumu sniedzējam ir jāveic uzņēmējdarbība dalībvalstī, kura nav pakalpojumu saņēmēja dalībvalsts (skat. tostarp spriedumu *Carmen Media Group*, C-46/08, EU:C:2010:505, 43. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 164 Trešām kārtām nav strīda par to, ka tāds tiesiskais regulējums kā tas, kas tiek aplūkots šajā lietā, ar kuru saimnieciskās darbības veikšanai ir noteikts ekskluzivitātes režīms par labu tikai vienam publiskam vai privātam tirgus dalībniekam, ir gan brīvības veikt uzņēmējdarbību, gan arī pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojums (šajā ziņā skat. tostarp spriedumus *Läärä* u.c., C-124/97, EU:C:1999:435, 29. punkts; *Servizi Ausiliari Dottori Commercialisti*, C-451/03, EU:C:2006:208, 33. un 34. punkts, kā arī *Stoß* u.c., C-316/07, no C-358/07 līdz C-360/07, C-409/07 un C-410/07, EU:C:2010:504, 68. un 107. punkts).
- 165 Ceturtām kārtām tomēr ir nepieciešams pārbaudīt, vai, kā to norāda Ungārijas valdība, atbilstoši Tiesas judikatūrai šī iejaukšanās brīvībā veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvībā šajā lietā var tikt attaisnota ar primāriem vispārējo interešu apsvērumiem (šajā ziņā skat. tostarp spriedumu *Stoß* u.c., C-316/07, no C-358/07 līdz C-360/07, C-409/07 un C-410/07, EU:C:2010:504, 69. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 166 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru šādi ierobežojumi var būt attaisnoti tikai tad, ja tie atbilst primāriem vispārējo interešu apsvērumiem, ir piemēroti vispārējo interešu mērķa, kuru tie isteno, sasniegšanas nodrošināšanai un nepārsniedz to, kas nepieciešams šī mērķa sasniegšanai (skat. tostarp spriedumus *Läärä* u.c., C-124/97, EU:C:1999:435, 31. punkts, kā arī *OSA*, C-351/12, EU:C:2014:110, 70. punkts).
- 167 No vienas puses, saistībā ar pamatojumu attiecībā uz Ungārijas valdības īstenojamās sociālās politikas apsvērumiem ir jāatgādina, pirmkārt, kā izriet no Tiesas pastāvīgās judikatūras, kas ir tikusi attīstīta saistībā ar spēļu un derību nozari, ka tas vien, ka no saimnieciskās darbības, kas tiek veikta saistībā ar speciālām vai ekskluzīvām tiesībām, izrietošs labums tiek izmantots sociālajiem pasākumiem vai darbībām, nav iemesls, ko var uzskatīt par pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumu objektīvu attaisnojumu (šajā ziņā skat. tostarp spriedumus *Läärä* u.c., C-124/97, EU:C:1999:435, 13. punkts un tajā minētā judikatūra, *Zenatti*, C-67/98, EU:C:1999:514, 36. punkts, kā arī *Stoß* u.c., C-316/07, no C-358/07 līdz C-360/07, C-409/07 un C-410/07, EU:C:2010:504, 104. punkts).
- 168 Tātad, lai gan Tiesa, protams, spēļu un derību darbības kontekstā ir atzinusi, ka tāds ierobežojums kā monopola piešķiršana publiskai struktūrai, kas tostarp ir paredzēts, lai finansētu sociālos pasākumus vai darbības, var būt attaisnots, no Tiesas judikatūras izriet, ka tas tā ir bijis tikai saistībā ar vairākiem primāro vispārējo interešu apsvērumiem, tādiem kā tostarp patērētāju tiesību aizsardzības mērķis, mērķis novērst krāpšanu un pilsoņu pamudināšanu uz pārmērīgiem izdevumiem saistībā ar spēli, kā

- arī vispārējs sabiedriskās kārtības traucējumu novēršanas mērķis, ņemot vērā noteiktas ar minēto darbību saistītās morālās, reliģiskās vai kultūras dabas īpatnības (šajā ziņā skat. tostarp spriedumus *Läärä* u.c., C-124/97, EU:C:1999:435, 41. un 42. punkts, *Liga Portuguesa de Futebol Profissional* un *Bwin International*, C-42/07, EU:C:2009:519, 66., 67. un 72. punkts, kā arī *Stoß* u.c., C-316/07, no C-358/07 līdz C-360/07, C-409/07 un C-410/07, EU:C:2010:504, 79. un 81.–83. punkts).
- 169 Ir jākonstatē, ka saistībā ar tādu darbību, kura tiek aplūkota šīs prasības kontekstā, salīdzināmi mērķi un īpatnības nav konstatējamas.
- 170 Otrkārt, runājot par Ungārijas valdības tāpat izteikto argumentu, ka, ievērojot pieejamo budžeta līdzekļu neesamību, strīdus monopola piešķiršana esot vienīgā iespēja veiksmīgi īstenot *FNHL* piešķirto sociālo uzdevumu, ir jānorāda, ka fakts, ka ieņēmumi, ko rada monopola īpašnieks, ir sociālo programmu finansēšanas avots, neattaisno brīvības veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumu.
- 171 No otras puses, runājot par Ungārijas valdības apgalvojumu, ka dalībvalstīm esot tiesības ieviest tādu monopolu, kāds tiek aplūkots šajā lietā, atbilstoši savai atalgojuma un nodokļu politikai, vispirms ir jāatgādina, ka sava kompetence tiešo nodokļu jomā dalībvalstīm ir jāīsteno, ievērojot Savienības tiesības un tostarp – ar Līgumu garantētās pamatbrīvības (šajā ziņā skat. tostarp spriedumus *Skandia* un *Ramstedt*, C-422/01, EU:C:2003:380, 25. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī *Berlington Hungary* u.c., C-98/14, EU:C:2015:386, 34. punkts un tajā minētā judikatūra). Tas tā ir arī attiecībā uz politiku, ko dalībvalstīs īsteno nodarbinātības nozarē, tostarp atalgojuma jomā (šajā ziņā skat. spriedumus *Portugaia Construções*, C-164/99, EU:C:2002:40, 24. punkts, Komisija/Vācija, C-341/02, EU:C:2005:220, 24. punkts, kā arī *ITC*, C-208/05, EU:C:2007:16, 39.–41. punkts).
- 172 Šajā lietā Ungārijas valdība, pamatodamās uz savu kompetenci nodokļu un atalgojuma jomā, nepaskaidro nedz to, kā publiskā monopola ieviešana attiecībā uz tādu instrumentu izdošanu, kas dod tiesības uz nodokļu priekšrocību un ko var piešķirt darbiniekiem kā labumu natūrā, šajā gadījumā atbilstu legītīmiem mērķiem, ar kuriem, iespējams, var attaisnot ierobežojumus, kas ar šādu pasākumu tiek radīti Savienības tiesībās garantētajai brīvībai veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvībai, nedz arī to, kā šādi ierobežojumi atbilstu samērīguma principa prasībām.
- 173 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka ir jāapmierina iebildums attiecībā uz LESD 49. un 56. panta pārkāpumu, kas izriet no tā, ka kuponu, kas ļauj iegādāties tūlītējam patēriņam pagatavotas maltītes un ko ar nodokļu ziņā izdevīgiem nosacījumiem var piešķirt darbiniekiem kā labumu natūrā, izdošanas darbība tika pakļauta monopola režīmam.
- 174 Tā kā šī monopola ieviešana vien ir uzskatāma par pretēju minētajām Līguma tiesību normām, nav jāspriež par otro Komisijas izvirzīto iebildumu, kas būtībā attiecas uz to, ka, ja pieņem, ka minētais monopols principā ir pieļaujams, tas, pārkāpjot šīs pašas tiesību normas un samērīguma principu, esot stājies spēkā bez piemērotiem pārejas pasākumiem.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 175 Atbilstoši Reglamenta 138. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriest Ungārijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā tai šis spriedums ir nelabvēlīgs, jāpiespriež Ungārijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) ieviešot un saglabājot spēkā *Széchenyi* izklaizu karšu shēmu, kas ir paredzēta valdības 2011. gada 12. aprīļa Dekrētā Nr. 55/2011, ar ko regulē *Széchenyi* izklaizu karšu izdošanu un lietošanu, kurā grozījumi izdarīti ar 2011. gada 21. novembra Likumu Nr. CLVI, ar ko izdarīti grozījumi atsevišķos nodokļu likumos un citos ar tiem saistītos tiesību aktos, Ungārija ir pārkāpusi Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Direktīvu 2006/123/EK par pakalpojumiem iekšējā tirgū, ciktāl:
 - ar minētā valdības dekrēta 13. pantu, aplūkojot to kopsakarā ar 1993. gada Likuma Nr. XCVI par savstarpējās brīvprātīgās apdrošināšanas fondiem 2. panta 2. punkta d) apakšpunktu, 1997. gada Likuma Nr. CXXXII par ārvalstīs reģistrētu uzņēmumu filiālēm un komercaģentūrām 2. panta b) punktu, kā arī 2006. gada Likuma Nr. IV par komercsabiedrībām 1. pantu, 2. panta 1. un 2. punktu, 55. panta 1. un 3. punktu un 64. panta 1. punktu, filiālēm tiek izslēgta iespēja izdot *Széchenyi* izklaizu karti un tādējādi ir pārkāpts šīs direktīvas 14. panta 3. punkts;
 - ar minēto 13. pantu, aplūkojot to kopsakarā ar šīm pašām valsts tiesību normām, ar kuru, ievērojot šī 13. panta a)–c) punktā paredzētos nosacījumus, netiek atzīta tādu grupu darbība, kuru mātesuzņēmums nav saskaņā ar Ungārijas tiesību aktiem nodibināta sabiedrība un kuru dalībnieki nedarbojas kā Ungārijas tiesību aktos paredzētās sabiedrības, ir pārkāpts minētās direktīvas 15. panta 1. punkts, 2. punkta d) apakšpunkts un 3. punkts;
 - ar valdības Dekrēta Nr. 55/2011 13. pantu, aplūkojot to kopsakarā ar šīm pašām valsts tiesību normām, ar kuru tiesības izdot *Széchenyi* izklaizu karti ir paredzēta tikai bankām un finanšu iestādēm, jo tikai šīs iestādes var izpildīt minētajā 13. pantā paredzētos nosacījumus, ir pārkāpts šīs direktīvas 15. panta 1. punkts, 2. punkta d) apakšpunkts un 3. punkts;
 - minētais 13. pants ir pretrunā Direktīvas 2006/123 16. pantam, jo tajā ir noteikts, ka *Széchenyi* izklaizu kartes izdošanai ir nepieciešams Ungārijā nodibināts uzņēmums;
- 2) *Erzsébet* kuponu shēma, ko regulē 2011. gada 21. novembra Likums Nr. CLVI un 2012. gada 6. jūlija Likums Nr. CIII par *Erzsébet* programmu, ciktāl ar šo valsts tiesisko regulējumu par labu publiskām struktūrām ir radīts monopols tādu kuponu izdošanas jomā, kuri ļauj iegādāties aukstas maltītes un kurus darba devēji ar nodokļu ziņā izdevīgiem nosacījumiem var piešķirt saviem darbiniekiem kā labumu natūrā, ir pretrunā LESD 49. un 56. pantam;
- 3) Ungārija atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]